

10. roč. – 2/2000

Cena 5 Kč

Hukvaldský

V tomto čísle si můžete přečíst názory dopisovatelů, o Terryho běhu, o hospodaření obce, verše našich žáků, co je „Bílá kniha“, co prozradily kroniky a archivy, program festivalu Janáčkovy Hukvaldy, kulturní akce na hradě, pozvánka na turistický pochod, o Evropské unii a mnoha dalších...

občasník

Obsah

SPRÁVA OBCE

Slovo starosty — Víceúčelový sál	3
Z 10. zasedání obecního zastupitelstva	5
Běh Terryho Foxe	8
Hospodaření obce v roce 1999 a rozpočet na letošní rok	9

JAK TO VIDÍM JÁ

(Mám doma kalendář...)	10
Můj názor	11
Viděli jsme, slyšeli, přečetli a zasli	12
Jaká je pravda	12
Čtete týdeník Kamelot?	12

Z NAŠICH ŠKOL

Lyžařský výcvik na Horní Bečvě	14
Den Země v Základní škole Leoše Janáčka	14
Poděkování	14
Jaro (veršiky žáků naší školy)	14
Modeláři soutěžili	16
Den ochrany životního prostředí	17
Bílá kniha – Výzva pro 10 milionů	18

ZE ŽIVOTA FARNÍKŮ

Světová premiéra	19
Střípky z farní kroniky	19

MALÝ ROZHOVOR NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Veterinární ordinace v Dolním Sklenově	20
--	----

MINULOST A PŘÍTOMNOST NAŠÍ OBCE

Co nám prozradily kroniky a archivy (druhá část)	22
Války v Bosně	23
55 let od konce druhé světové války	24
Pan Josef Ondříček — čestný občan naší obce	27

KULTURA

Paměti Ludmily Žákové	28
Kostel sv. Maxmiliána na Hukvaldech	29
VII. ročník Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy — program	31
Letošní sezona na hradě	32

ZE SPORTU

Turistický pochod „Po zarostlém chodníčku“	33
--	----

ZE ŽIVOTA SPOLKŮ

Ohlédnutí za uplynulým rokem 1999, který byl vyhlášen OSN Rokem seniorů	33
Informace ze Zpravodaje NDM Ostrava	34
Zimní táboření v tee-pee	35
Zlatý kapřík	36

VÍTE, ŽE

Naši jubilanti	36
Vítejte mezi nás	36
Hukvaldské kalendárium	36
Co se děje na Šostýně	37

NAŠE RADY

Poradna pro vlastníky lesa č. 11	38
Evropská unie a my	39

NEPŘEHLEDNĚTE

	40
--	----

Úvodem

Vážení čtenáři. Druhé číslo roku 2000 je rozšířeno. To proto, že množství příspěvků bylo podmíněno událostmi posledních týdnů a mimo to jsme chtěli dodržet koncepci letošního ročníku.

I v tomto čísle je rubrika Jak to vidím já, je dosti obsáhlá, protože jsme uveřejnili všechny redakci dodané názory. I článek o jednání obecního zastupitelstva je delší. Aby však nedošlo ke zkreslení informací, bylo ho nutno napsat podrobně. Přečtěte si slovo starosty k více účelovému sálu.

Občasník vychází uprostřed jara, což vám připomenou veršičky našich školáků. Letošnímu 55. výročí ukončení druhé světové války je věnována vzpomínka paní Kubalové z Horního Sklenova a článek pana Zdeňka Hubeňáka. V dalším příspěvku vzpomeneš čestného občana pana Josefa Ondříčka. Přinášíme také pokračování seriálu „Co nám prozradily kroniky“, a to léta 1. světové války. Redakce by velmi uvítala, kdyby nám čtenáři poskytli další informace, které jsme nezjistili. V čísle 3/2000 by měla být 20. a 30. léta, v čísle 4 to budou 40. a 50. léta, v čísle 5 pak 60. a 70. léta, v posledním letošním Občasníku by to měla být poslední dvě desetiletí. Je ještě hodně pamětníků, u mnoha občanů jsou i fotografie. Redakce prosí o zapůjčení zajímavých snímků, hlavně těch objektů, které již nejsou — byly zbourány nebo byly z gruntu přestavěny, také fotografie míst v přírodě, která se podstatně změnila a dnes nám je připomínají hlavně ty fotografie. Rovněž vzpomínky na dobu, kdy došlo k vytvoření velkých lánů, a fotografie, jak vypadalo okolí obce v době před zmizením polních cest a mezi, by redakci velmi potěšily a pro čtenáře by byly velmi zajímavé. Za každý takový příspěvek předem děkujeme. Stejně tak bychom uvítali, kdybyste se nám ozvali se svými podněty do Hukvaldského kalendária. Rádi vaše informace uveřejníme.

Pokud jste se prokousali prvými stránkami, čekají vás zajímavosti z naší školy, vzpomínání paní Ludmily Žákové, program VII. ročníku festivalu Janáčkovy Hukvaldy, články o Evropské unii a další. Omlouváme se čtenářům i panu Zdeňkovi Hubeňákově, že jsme pro nedostatek místa nemohli zařadit pokračování historie Svazarmu, uveďme je v příštím čísle.

Redakce

Správa obce

Slovo starosty – Víceúčelový sál

Původně jsem si myslel, že můj příspěvek bude informací, kterou se s vámi podělím o radost z toho, že Hukvaldy budou mít víceúčelový sál, protože získaly nemalou částku ze státního rozpočtu. Situace se však vyvinula tak, že považuji za nutné napsat článek poněkud obsírnější a ledascos vysvětlit.

Na počátku se vrátím do roku 1995, kdy na 2. jednání obecního zastupitelstva Hukvaldy (bylo to po druhých komunálních volbách) jako výsledek dlouhé diskuze byl 14 hlasy schválen návrh na vy-

budování víceúčelového sálu jako nadstavby nad jednou z budov základní školy a bylo možno zadat zpracování studie této stavby. Sál pro konání nejrůznějších kulturních akcí naše obec postrádala — připomenu, že hotel Hukvaldy není v provozu od počátku roku 1994, přibližně stejně dlouho je uzavřen bývalý Kulturní dům — a dodnes sál nemá. Měli jsme za sebou I. ročník mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy, připravoval se ročník druhý a považovalo se za nutné zajistit podmínky pro uskutečnění festivalových koncertů a představení i v případě nepříznivého počasí a současně mít možnost pořádání různých dalších kulturních akcí. V neposlední řadě pro toto řešení hovořila i ekonomická stránka provozu sálu v budoucnu.

Takto to tehdejší můj zástupce Pavel Bernatský zdůvodnil.

Čas šel dál, hrubá stavba sálu se zrealizovala při zastřešování objektů školy sedlovými střechami. Bylo nutno na ni vzít úvěr. O tom jednalo 10. zasedání obecního zastupitelstva 1. července 1996. Výsledkem bylo schválení uskutečnění stavby — hlasování 10 pro, 1 proti a 2 zdrželi, pro přijetí úvěru bylo 11 členů, proti nikdo, 2 se hlasování zdrželi. V diskusi k tomuto problému zazněla obava, že zadlužením se obec dostane do situace, kdy nebude mít nejen na investice, ale ani na běžný provoz. Padla slova o hazardu. Jsem rád, že se obavy nenaplnily. Dokončily se úpravy v Rychalticích, vybuďoval se další kus středotlakého plynovodu, takže téměř 100% území obce má možnost se na plyn napojit. V loňském roce byl upraven střed Dolního Skenova, byly uskutečněny další drobnější investice (sociální zařízení v Klubu důchodců, knihovna, úpravy v budově obecního úřadu, i některé komunikace byly upraveny). Přítom veřejné osvětlení svítí, škola funguje normálně, zbyly finance, byť nevelké, i pro sportovce, na kulturu a ostatní, mohl být prominut i zbytek neuhrazené půjčky na opravu varhan. Nezanedbatelné je i to, že se nám ze 2 mil. 166 tis. Kč zaplacených na úrocích z úvěru 931 tis. Kč jako dotace vrátilo. Hukvaldy zajisté nejsou jedinou obcí, která se rozvíjí pomocí úvěru. Bez úvěru se u nás přece neobešla plynofikace základní školy nebo budování středotlakého plynovodu, na tyto akce bylo rovněž využito dotací.

Bylo třeba pokračovat. Hledaly se možnosti financování vestavby sálu do nadstavby nad jídelnou a kuchyní školy. Už v roce 1997 proběhlo jednání s možnými sponzory a situace vypadala slibně. Následná ekonomická situace naše naděje poněkud změnila. Přesto jsme se nevzdávali. Až letošní rok nám přinesl úspěch, a to v podobě přidělení finančních prostředků ve výši 23,5 mil. Kč přímo ze státního rozpočtu. Na základě pozměnovacího návrhu poslance za ODS Karla Sehoře jednal o tom při schvalování rozpočtu

Parlament ČR. Návrh zdůvodnil nutnosti podpořit významnou akci severomoravského regionu — festival Janáčkovy Hukvaldy. Hlasování o pozměnovacím návrhu pana poslance Sehoře dopadlo tak, že tlačítko „pro“ zmáčkle 115 poslanců. Mohu říci, že byli ze všech parlamentních stran, ne všichni z ODS, ale také někteří z ČSSD, KDU-ČSL, US, KSCM. Pro mne to svědčí o ztotožnění se se zdůvodněním, které pan Sehoř spolu s návrhem přednesl. Mnozí poslanci festival znají, zúčastnili se ho nebo jim není cizí problematika kultury. Mimoto bude mít sál i další využití, například pořádání symposií se zaměřením na hudbu — účastníci mají velký zájem při nich pobývat v rodišti Leoše Janáčka — a v neposlední řadě využití v kulturním životě obce a školy.

Při nejbližším zasedání jsem informoval obecní radu. Ta vzala na vědomí to, že stavba bude dokončena a zůstane v obci, nikdo nám ji nevezme. Jaké bylo moje překvapení, když v Kamelotu vyšel článek Starosta Hukvald dobře leští kliky. Něco o leštění klik zaznělo na zářijovém jednání obecního zastupitelstva a šlo o označení pejorativní. Navíc mi moje paměť připomíná, že svého času přišli členové obecní rady za KDU-ČSL s návrhem podmínit odměnu starostovi a jeho zástupci množstvím získaných peněz nad rámec obecního rozpočtu, to znamená z dotací apod. Že někteří novináři i přes vysvětlení nevědí, jaký rozdíl je mezi finančními prostředky získanými ze státního rozpočtu, mě až tak nepřekvapuje. Vědět by to však měla moje zástupkyně. Z článku vyplývá, že ji to jasné není. Finanční prostředky v rámci státního rozpočtu obdrží ministerstva na své vyhlášené dotační tituly a podle podmínek v nich stanovených je jednotlivým žadatelům — obcím — přidělují. To se týká například dotace na výstavbu domu s pečovatelskou službou. Pokud by nám nebyla přidělena, není to proto, že Hukvaldům byly parlamentem schváleny finance na dostavbu sálu, ty mají zcela jiný charakter. Pan poslanec Sehoř byl infor-

mován o problémech při zajišťování festivalu za nepěkného počasí a podal pozměňovací návrh. Nedovedu si představit, jak by bylo možno přemluvit 115 poslanců, i když s některými jsem před jednáním o rozpočtu hovořil, s některými se osobně znám. Rozhodně se to však netýká všech, kteří pro financování sálu na Hukvaldech hlasovali. Takže celý článek byl jedem ukápnutým do radosti i s tím, že mi bude nepřiznání dotace na stavbu domu s pečovatelskou službou, které se získáním peněz na sál skutečně nesouvisí, stále předhazováno. A ještě jedna poznámka. Nedostavěný objekt mateřské školy je dědictvím minulosti, o jeho stavbě hlasovali poslanci bývalého MNV. Přesto jsem se snažil i tento problém řešit.

Očekával jsem jednání obecního zastupitelstva. Přijetí dotace bylo schváleno všemi přítomnými. Na jednání byli přítomni i novináři z Regionu Frýdecko-Místeco a týdeníku Kamelot. Články v Kamelotu, které vyšly ve 14. čísle 3. dubna, urážejí kdekoho, zesměšňují co se dá, stařenkou pan šéfredaktor Pavelka nazývá paní, která má sice již nějaký ten rok, rozhodně byste v ní však tu stařenku marně hledali. Skutečnosti jsou překrouceny, je jich zneužito k zavádějícím informacím. Mnohé výroky by mohly být i žalovatelné. V Kamelotu je dán prostor i anonymům. S tím jsem se u žádných solidních novin nesetkal. Nebo nemá Kamelot co uveřejňovat, proto bere zavděk nepodepsané příspěvky? Otázkou je, odkud vzal pan šéfredaktor informace. Dají se koupit? Nebo si léčí své psychické problémy? Z čeho pramení jeho averze vůči mé osobě? Jak si pan šéfredaktor představuje práci starosty? Tak, že sedí za stolem, nikam nejede, s nikým nejedná, nemá nápady?

Ne nadarmo se říká, že nikdo není doma prorokem. Již v dobách minulých se muselo bojovat za to, čím jsou Hukvaldy Janáčkoví povinny. Jestliže byl první článek ukápnutým jedem do radosti, v ostatních článcích byla jedu a hnsu pořádná dávka.

Petr Sobotík starosta

Z 10. jednání obecního zastupitelstva

Desáté zasedání obecního zastupitelstva bylo svoláno na 29. března 2000 a bylo významné zejména projednáváním rozpočtu obce na rok 2000.

Po provedené kontrole usnesení pan starosta otevřel diskusi k rozboru hospodaření za rok 1999, upozornil na zpracovanou přílohu o stavu obecního majetku od roku 1989 s komentářem. Předseda finanční komise Mgr. Jílek v krátkosti shrnul hospodaření obce za rok 1999. Rozbor hospodaření byl schválen 14 hlasy.

V bodě „Prodeje pozemků“ hovořila pí Michnová o připravovaných prodejkách v souvislosti s majetkoprávním vypořádáním místní komunikace na Horním Sklenově, s majetkoprávním vypořádáním pozemků po zaměření stavby ing. Greny a s plánovanou stavbou rodinného domku pí Jonášové. V souladu se zákonem o obcích byl 14 hlasy schválen záměr Obce Hukvaldy odprodat, darovat či směniti pozemky parc. č. 579/4 k. ú. Rychaltice, 1210/6, 1197/5, 1197/6, 1197/2, 1217/18, 1218/20, 1218/16, 1218/15, 1218/14, 1218/17, a 1197/1 všechny na k.ú. Sklenov. 14 hlasy bylo schváleno přijetí darů — pozemků — od občanů v souvislosti s vypořádáním komunikace na Horním Sklenově, a to od p. Radomíra Hykla st., parc. č. 1218/10 o výměře 5 m², p. Jana Matuly Horní Sklenov 56, parc. č. 1218/6 o výměře 21 m², p. Maxmiliána Matuly parc. č. 1218/7 o výměře 349 m², manželů Gřesových parc. č. 1218/5 o výměře 222 m², p. Jarmily Žákové parc. č. 1218/3 o výměře 34 m² a od p. Kozy Vladimíra parc. č. 64/2 o výměře 326 m². Pan starosta poděkoval všem těmto občanům za darování pozemků Obci Hukvaldy.

Další diskuse se týkala rozpočtu obce Hukvaldy na rok 2000. Návrh rozpočtu byl zveřejněn na úřední desce po dobu 15 dnů, takže občané měli možnost se s ním seznámit, v průběhu jednání se mohli k jednotlivým položkám vyjádřit. Pan starosta navrhl tyto úpravy — na straně příjmů prodej akcií SMVaK, prodejem byla pověřena obecní rada (73 ks akcií z celkového počtu 74). Na straně výdajů dopo-

ručil posílit rozpočet knihovny na zakoupení tiskárny k počítači s internetem, na základě požadavku TJ Sokol navýšení příspěvku na 70 tis. Kč, posílení rozpočtu na rozšíření veřejného osvětlení v Krnálovicích, na údržbu areálu na koupališti, navýšení příspěvku na provoz IC, na úhradu faktury za prováděcí projekt na DPS, navýšení rozpočtu pro klub důchodců, sbor dobrovolných hasičů u příležitosti 105. výročí založení sboru v Rychalticích a navýšení částky na zhotovení upomínkových předmětů pro Obec Hukvaldy. Pan starosta dále hovořil o získání dotace na dostavbu víceúčelového sálu v ZŠ L. Janáčka ve výši 23,5 mil. Kč a s tím souvisejícím zpracováním zadávací projektové dokumentace a provedením výběrového řízení.

Pan Kuboš znovu otevřel debatu o částce na provozování informačního centra a navrhl uvážit, zda by se nenašel provozovatel informačního centra s nižšími náklady. Pan starosta hovořil o dosažitelném provozovateli IC a o návaznosti na provozování parkoviště, o nabídce p. Kotterby ve výběrovém řízení na provozovatele parkoviště. Mgr. Šárka Polochová podotkla, že pracuje v cestovním ruchu a dle jejího názoru za ještě nižší částku nelze „ičko“ provozovat, má-li být alespoň na současné úrovni. Při pozdějším hlasování nebyl schválen návrh na navýšení částky na provoz IC na 100 tis. Kč (6:4:4) ani návrh p. Kuboše na částku 70 tis. Kč (5:0:9).

Další návrhy na úpravy rozpočtu měli p. ing. Bujnoch — uvolnit prostředky na překlad letáčku o Hukvaldech do anglického jazyka, pí. Hodinářová — učitelka MŠ — požádala, aby byl ponechán objem rozpočtu MŠ ve stejné výši jako v loňském roce. S dalšími návrhy přišli pí. Michnová a p. Mgr. Jílek, navrhli uvolnit pouze částku z rezervy na úhradu projektové dokumentace na DPS ve výši 210 tis. Kč, ostatní položky řešit až po projednání okresního rozpočtu (pozn. z důvodu návaznosti na státní dotaci). Pan Mgr. Jílek navrhuje prodloužit rozpočtové provizorium a až po schválení rozpočtu Okresním shromážděním svolat nové jednání obecního zastupitelstva s tím, že

úpravy, které byly dnes navrženy, budou do rozpočtu zapracovány. Návrh p. Mgr. Jílka neměl patřičnou podporu, takže bylo hlasováno o jednotlivých návrzích, rozpočet po provedení úpravách byl přijat 14 hlasy. (O jednotlivých položkách rozpočtu se dočtete na dalších stránkách tohoto čísla).

V bodě „Různé“ pan starosta hovořil v souvislosti s dotací na dostavbu víceúčelového sálu o připravovaném výběrovém řízení a o sestavení hodnotící komise. Navrhuje, aby členy této komise byli zástupci jednotlivých volebních stran plus zástupce Okresního úřadu ve Frýdku-Místku, vedoucí oddělení investic p. Veselský, ředitel školského úřadu p. ing. Mannheim a náměstek ministra kultury p. Mgr. Ilja Racek. Za jednotlivé strany navrhuje ing. Brunclíka (KSCM), ing. Foldynu (Sdružení nezávislých), p. Sasína (KDU-ČSL) a p. Bernatského (ODS). Pan Sasín nesouhlasí s návrhem p. starosty a požaduje, aby zástupci stran byli nejdříve projednáni a poté navrženi svými stranickými skupinami. Pan Bernatský a p. RNDr. Maťa upozorňují na čas, který by se tím ztratil. Po krátké debatě na návrh p. Mgr. Jílka zástupci jednotlivých stran navrhli členy a náhradníky do výběrové komise. O jednotlivých osobách bylo hlasováno: za KSCM p. ing. Záček, náhradník p. ing. Brunclík, za KDU-ČSL p. Sasín, náhradník p. Václav Kroča, za Sdružení nezávislých p. Kuboš — nebyl schválen, druhým kandidátem byl navržen a schválen ing. Pavel Rek, náhradník p. ing. Foldyna, za ODS p. Bernatský a p. RNDr. Maťa — náhradník. Rovněž byli schváleni p. Veselský, p. ing. Mannheim a Mgr. Ilja Racek.

Pan starosta dále hovořil o vypracování zadávacích podmínek pro výběrové řízení. Vzhledem k tomu, že neusiluje o členství ve výběrové komisi, cítí jako určité morální právo, aby byl pověřen ve spolupráci s odborníky z okresního úřadu vypracovat zadávací podmínky. Po krátké debatě bylo pověření p. starosty schváleno 9:1:4.

Obecní zastupitelstvo dále projednalo informaci p. starosty o získání dvou počítačů z Ministerstva pro místní rozvoj pro ZŠ L. Janáčka, informaci pí. Michnové

o vysílání obecní televize, návrh p. ing. Foldyny na možnost zasypaní koupaliště a zbudování pískového hřiště, zabývalo se těžbou v lesích p. Kurtina a s tím souvisejícími škodami (nad chatovištěm), parkováním soukromého autobusu u zdravotního střediska.

Paní Mizerová se vrací k problému provozování informačního střediska, 40 až 70 tis. je malá částka, 100 tis. Kč nebylo schváleno. Spočítala, že pokud by bylo IC provozováno současně s parkovištěm, Obec ušetří. Táže se členů OZ, zda mají vůbec zájem informační centrum provozovat. Žádá vysvětlení od p. Matě, proč navrhl revokaci usnesení obecní rady o provozovateli parkoviště. Pan RNDr. Maťa popsal situaci v obecní radě při výběru provozovatele parkoviště. Dle jeho názoru nebyly dodrženy předem stanovené podmínky, navíc bylo v průběhu jednání jednomu — vítěznému účastníku — telefonováno, čímž byli ti ostatní znevýhodněni. O provozovateli bylo rozhodnuto v poměru 3:2 — on a p. starosta nesouhlasili. Další debata se týkala regulérnosti při výběru provozovatele parkoviště, později bylo hlasováno o výpovědi nové smlouvy — návrh však neprošel 4:4:6.

Paní Mgr. Lérová se rovněž vrací k řešení provozování IC. Pan Mgr. Jílek navrhuje, aby IC provozovala Obec, probíhá zde určitý finanční tok z prodeje různých propagačních materiálů, předpokládá příjmy minimálně 20 tis. Kč. Pan starosta nabídl p. Jílkovi, řediteli Kulturního domu v Kopřivnici, aby IC provozoval s rozpočtem 40 tis. Kč a předpokládanou tržbou 20 tis. Kč. Pan Jílek jeho návrh odmítl. Pan Bernatský se domnívá, že pokud bude Obec Hukvaldy IC provozovat sama, bude to nevhodné už jenom z hlediska odvodů z mezd, plateb sociálního a zdravotního pojištění pracovníků atd. Dle jeho názoru byla komplexní nabídka p. Kotterby (tzn. včetně provozování parkoviště a veřejných WC) pro Obec nejvýhodnější. Vzhledem k tomu, že členové obecního zastupitelstva nenalezli řešení, na kterém by se většinou hlasů shodli, byla pověřena obecní rada připravit varianty dalšího provozování IC.

V „diskusi“ vystoupila Mgr. Sárka Polo-

chová s reakcí na článek v Kamelotu ze dne 27. 3. 2000 „Starosta Hukvald leští kliky“. Kritizuje vyjádření pí Michnové v tomto článku, které velmi vážně poškozuje osobu p. starosty. Pan Sasín obhajuje pí Michnovou, dle jeho názoru řekla pouze pravdu, skutečně o aktivitách starosty při zajišťování dotace na sál nevěděla. Na jeho slova reaguje p. Bernatský — o aktivitách starosty věděli všichni členové obecního zastupitelstva, starosta byl při projednávání Programu rozvoje obce přímo vyzván zajistit finanční prostředky (ne z rozpočtu obce) na dostavbu sálu. Dle jeho názoru splnil pouze svůj úkol a pro obec je to jen přínos.

Na článek v Kamelotu reagoval z řad přítomných občanů i p. RNDr. Lačňák. Myslí si, že článek je projevem totální tuposti. Řekl mimo jiné: „Jestliže chybí peníze, vyčítáme to starostovi, když je sežene, leští kliky a hraje na své triko. V dnešní době je třeba „smeknout“ před každým členem obecního zastupitelstva, který dokáže peníze obstarat“.

Pan Kroča otevřel problém nepřidělení dotace na DPS, dle sdělení pí Michnové jsme o dotaci přišli únikem informací z obecního úřadu. O slovo se přihlásila pí Michnová. V úvodu podotkla, že uznává zásluhy p. starosty získáním dotace na dostavbu sálu. V případě dotace na DPS se nepříznání svedlo na vysokou dluhovou službu (obec splácela úroky z úvěru na sál). Termíny podání žádostí byly neúspěšné, byla ve funkci nová, nikdo ji nepomohl, peníze prostě „utekly“. Pan starosta znovu vyzval pí Michnovou, aby závažné obvinění o úniku informací osvětlila. Paní Michnová k tomu řekla, že to bohužel nemůže dokázat, ale telefonicky jí bylo sděleno, že na ministerstvo se dostala informace o tom, že nemáme akci připravenou.

Další otázky se týkaly připravenosti stavby DPS, po schválení usnesení (14:0:0) pan starosta jednání ukončil. O průběhu obecního zastupitelstva z pohledu novinářů jsme se mohli dočíst i v okresních novinách Frýdecko-Místecko a Kamelot.

Marta Sobotíková, zapisovatelka jednání OZ

Běh Terryho Foxe

Pouze život, který žijeme pro ostatní, stojí zato. Einstein

PŘÍBĚH TERRYHO FOXE

Historie Běhu Terryho Foxe se váže na životní příběh mladého Kanadana, kterému byla v 18 letech amputována noha postižená rakovinou kostí. V bolestech a utrpení, které Terry prožíval a které viděl u ostatních pacientů, se zrodila touha překonat bezmocnost a podniknout něco, co by napomohlo boji proti této zákeřné nemoci. Rozhodl se běžet napříč Kanadou a uspořádat sbírku finančních prostředků na výzkum rakoviny. Po intenzivním tréninku a pečlivé přípravě se 12. dubna 1980 vydal z východního pobřeží kanadské provincie Newfoundland na trať „maratónu naděje“. Za 143 dní uběhl 5565 km, denně absolvoval dávku téměř rovnou délce maratónské tratě. U Thunder Bay v provincii Ontario byl nucen svůj hrdinický maratón ukončit. Rakovina se rozšířila do plic a 28. června 1981, ještě ani ne 23 letého, Terryho přemohla. Terry Fox se zapsal do srdcí milionů Kanadánů. Stal se národním hrdinou a z jeho „maratónu naděje“ vznikla tradice, která velmi rychle pronikla i za hranice Kanady.

HLAVNÍ PRINCIPY BĚHU TERRYHO FOXE.

1. Běh je dobrovolná humanitární akce.
2. Všechny prostředky získané ve jménu Terryho Foxe jsou dle jeho přání věnovány na výzkum rakoviny.
3. Běh Terryho Foxe má dvojitý účel — získat prostředky na výzkum rakoviny a zároveň předat Terryho poselství dál, především dětem a mladým lidem.
4. Komeracionalizace běhu je nepřijatelná. Sponzoři nemají mít z podpory běhu žádný komerční prospěch.
5. Náklady na organizaci běhu musí být kryty z jiných prostředků, než je výtěžek běhu.
6. Rodina Terryho Foxe má výhradní právo rozhodovat o užití jeho jména.
7. BFT je během nesoutěžním.
8. Trať je možno absolvovat jakýmkoliv způsobem — chůzí, během, na invalidním vozíku, na kole, kolečkových bruslích, s kočárkem, se psem... podle vlastních sil.
9. Běhu se může zúčastnit každý bez omezení — občané všech věkových kategorií, od seniorů po novorozence.

Pravidelný pohyb podstatnou měrou přispívá k prevenci onkologických onemocnění. Zdraví každého z nás je z velké části především v našich rukou.

V ČR byl první běh zorganizován v Praze v roce 1993 a zúčastnili se jej hlavně zaměstnanci kanadské ambasády. Vývoj ukazuje následující tabulka:

Rok	Počet běhů	Počet účastníků	Celková výše vkladu v Kč
1993	1	40	19 700
1994	1	482	33 000
1995	6	7 000	195 000
1996	36	21 400	660 758
1997	72	55 563	1 844 000
1998	112	72 585	2 321 597
1999	165	90 002	3 875 250

Pro rok 2000 je prozatím registrováno 211 běhů. Česká republika se počtem konání BFR v jedné zemi řadí (kromě amerického kontinentu) na 1. místo na světě.

Jménem organizátora, kterým je Obec Hukvaldy, Vás všechny srdečně zvou na Běh Terryho Foxe, který se poprvé uskuteční u nás, a to 3. června 2000. Start: Základní škola Leoše Janáčka Hukvaldy. Cíl: Restaurace u Richarda. Registrace: 8—9 h.

- ❖ výše vkladu je dobrovolná,
- ❖ k registraci je nutno znát své rodné číslo,
- ❖ dle výše dobrovolného příspěvku může účastník získat jako dárek za dar reklamní předmět: tričko 80 Kč a výše, talíře 25 Kč a výše, čelenku 15 Kč a výše, tašku 10 Kč, samolepku 10 Kč, diplom všichni za účast,
- ❖ je možno se zaregistrovat a účastnit i bez finančního vkladu,
- ❖ organizace a skupiny se budou moci zaregistrovat s předstihem několika dnů, aby účastníci mohli přijít na start už s čelenkou nebo v tričku
- ❖ pro daňové účely lze vystavit doklad přímo při registraci nebo i dodatečně

*za organizační výbor BFT
Iva Kornetová*

Komukoliv prospěti můžeš, prospívej rád, možno-li celému světu. Sloužit a prospívat je vlastnost povah vznešených.

J. A. Komenský

Hospodaření obce v roce 1999 a rozpočet na letošní rok

Z rozboru hospodaření, který byl předložen k projednání a schválení obecnímu zastupitelstvu 29. března 2000, jsem pro vás vybrala několik údajů:

V loňském roce byly jednáním obecního zastupitelstva 30. 3. 1999 v rámci rozpočtu schváleny příjmy ve výši 8 628 tis. Kč, výdaje ve výši 7 328 tis. Kč a financování úvěru v částce 1 300 tis. Kč. Během roku došlo k několika úpravám rozpočtovými opatřeními. Na straně příjmů to bylo na 10 963 tis. Kč a ve výdajích 11 312 tis. Kč, financování bylo doplněno o 500 tis. Kč z termínovaného vkladu a přebytek hospodaření 1 149 tis. Kč. Skutečné příjmy k 31. 12. 1999 činily 11 507,3 tis. Kč, skutečné výdaje 8 909,6 tis. Kč. Hospodaření skončilo přebytkem 2 597 696,60 Kč.

V příjmech tvořily dotace 1 936,5 Kč, z toho 500 tis. na úpravy v Dolním Sklenově a 400 tis. na úhradu úroků z úvěru (připomenou, že v loňském roce to bylo 531 tis. Kč, takže z celkové výše uhrazených úroků z úvěru — 2 166,1 tis. Kč — se nám formou dotací 43 % vrátilo). Drobné položky, nikoliv však zanedbatelné, tvoří dotace na informační systémy a propagaci obce — 46 tis. Kč, 10 tis. Kč na středo- evropský den kultury, územně vyrovnávací dotace obci přinesla 571 tis. Kč (obdržely obce, které nedosáhly celookresního průměrného příjmu na obyvatele z daně ze závislé činnosti fyzických osob). Dotace činily 17 % celkových příjmů.

Na daních a místních poplatcích obec obdržela 6026,3 tis. Kč, to je 52 % celkové výše. Nejvyšší položkou byly daně z příjmu právnických osob, na druhém místě daň ze závislé činnosti, menší částkou byly zastoupeny daně z příjmu fyzických osob (drobní podnikatelé, živnostníci), tyto daně jsou ve srovnání s rokem 1998 o něco vyšší, celkem na daních z příjmu bylo vybráno 5 053 tis. Kč. Místních poplatků obec získala 190,4 tis. Kč. Je to sice méně než v roce minulém, ale odečteme-li z poplatkových příjmů roku 1998 částku 200 tis. Kč, kterou uhradil TELECOM za užívání veřejného prostranství při telefonizaci naší obce, zjistíme, že příjem roku 1999 je příznivější, zejména u poplatku ze vstupného a z užívání veřejného prostranství. Za umístění prodejních stánků při Rytíř-

ských slavnostech a Ondřejské pouti prodejci zaplatili do obecní pokladny téměř 40 tis. Kč. Při první akci to bylo 208 a při druhé 111 stánků. Na poplatcích ze vstupného bylo vybráno 76,2 tis. Kč, největším plátcem byl Fond Janáčkovy Hukvaldy, který uhradil na uvedených poplatcích z akcí pořádaných na hradě 75,4 tis. Kč. Daň z nemovitostí uhradili vlastníci pozemků a budov v částce 462,8 tis. Kč, o málo více než v roce 1998, důvodem je ukončení osvobození od placení daně z budov na dobu 5 let po zavedení ekologického vytápění. Tak zvané nedaňové příjmy tvořily 1.929 tis. Kč, což je rovněž zhruba 17% celkových příjmů. Skládají se z více drobnějších položek, například jsou to poplatky z dobývání prostor — 126,9 tis. Kč, také příjem z nájmu nebytových prostor a bytů. Patří sem i příjmy za stravné — 623,5 tis. Kč. Zbývajících 14 % celkových příjmů jsou příjmy kapitálové, což jsou finanční prostředky získané prodejem akcií — 1315,5 tis. Kč, pozemků — 261,2 tis. Kč, automobilu Ford — 38,8 tis. Kč. Příjmy k upravenému rozpočtu byly plněny na 105%.

Výdaje podle jednotlivých skupin dosáhly již zmíněných 8 909,6 tis. Kč. Z toho například na školství v naší obci bylo věnováno 1 897,7 tis. Kč — největší položkou v nich byly náklady na spotřebu elektřiny, plynu a vody. Velkou část nákladů spotřebovala správa obce — 2 336,4 tis. Kč, které zahrnují výdaje na mzdy zaměstnanců a uvolněných funkcionářů včetně pojištění, financování provozu obecní televize, pořízení automobilu Tatra-Beta a mnoho dalších položek. Za 1 712,5 tis. Kč bylo výdajů na investice, z toho 1,5 mil. na úpravu prostranství před hostincem v Dolním Sklenově. Na skládku odpadu obec doplácela 164,3 tis. Kč. Celkové výdaje vzhledem k upravenému rozpočtu byly čerpány na 78 %.

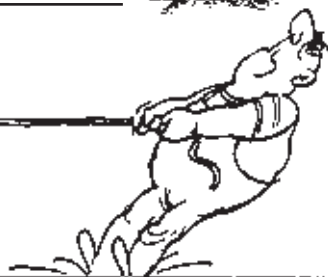
Rozpočet letošního roku je vyrovnaný, ve výši 11 218,7 tis. Kč. Na straně příjmů je počítáno s částkou 8 271,7 tis. Kč, na straně výdajů 9 918,7 tis. Kč, k tomu je třeba připočítat splátku úvěru 1 300 tis. Kč, do rozpočtu je zapojen i přebytek loňského roku v částce 2 947 tis. Kč. Nejvíce příjmů by mělo být získáno z daní, na dotacích bychom měli obdržet 1 139,7 tis. Kč. Ve výdajích je mimo výdajů na běžný provoz obce, škol a ostatního je rozpočtováno 1 350 tis. Kč na úpravy prostranství na Horním Sklenově. Rezerva činí 630,7 tis. Kč.

Z podkladů poskytnutých obecním úřadem zpracovala

Karla Klečková

Jak to vidím já

Příspěvky v této rubrice jsou otištěné v takové podobě, jak nám je pisatelé zaslali.

Mám doma kalendář, kde každý týden je provázen průpovídkou nebo heslem. K 15. týdnu byl obrázek a sdělení: „Taháme všichni za stejný provaz — jen na různých koncích“. No a to mne přimělo k napsání této poznámky.

Volební programy všech čtyř stran či volebních uskupení v naší obci z roku 1998 jsou z 80% až 90% shodné — všechny mají za cíl prospěch obce a občanů. Jeden a půl roku po obecních volbách je možné částečně hodnotit, jaká je skutečnost. Kdo přišel nově do vedení obce a musel se učit řídit obec, měl na to čas. Kdo měl ambice na získání pozic v obci, měl na to čas. Za provaz se tahalo z obou stran až praskal, takže málo stačí k přetržení.

Naše obec získala v soutěži o „Vesnici roku ČR“ v roce 1998 v kraji první místo a druhé místo v celé ČR a do roku 2000 to dotáhla na Kocourkov, jak ji hodnotí regionální tisk. A to je dosti „slušný úspěch“. Mediální kampaň obskurního regionálního týdeníku Kamelot vyústila v dubnu v hysterické a sprosté veršování o členech vedení naší obce i o řadových občanech, z něhož se slušnému občanu chce zvracet.

Za chybná rozhodnutí obecního zastupitelstva považuji:

- ❖ oproti předvolebním prohlášením bylo zamítnuto převzetí hradu do obecní správy,
- ❖ byla přijata problematická rozhodnutí o prodeji obecního majetku,
- ❖ výstavba domu s pečovatelskou službou byl předčasně popularizována bez solidního zajištění profinancování,
- ❖ hlasování v zastupitelstvu při rozhodování o obecních záležitostech více a více probíhá podle stranické příslušnosti a ne podle prospěšnosti obci.

Na druhé straně si myslím, že s řadou akcí z posledních let mohou být občané spokojeni:

- ❖ dokončily se úpravy veřejných prostranství v Rychalticích a Dolním Sklenově — domnívám se, že na slušné úrovni — realizace byla větším dílem krytá z dotací,
- ❖ opravil se kostel v Rychalticích, nemalou měrou zásluhou místních farníků,
- ❖ rychle se opravily povodňové škody a instalovala se socha sv. Jana Nepomuckého,
- ❖ byla provedena oprava vnější fasády hukvaldského zámku a zámecký park po mnoha letech prohlédl z pralesního stavu po úklidu pana Hrnčárka — dík za to novému majiteli, Biskupství ostravsko-opavskému,
- ❖ oprava obecních cest probíhá sice pomalu, ale přece,
- ❖ byla dokončena úplná telefonizace obce,
- ❖ na Horním Sklenově probíhá rozsáhlá oprava vodovodu, i když to znamená značné zatížení občanů rozkopanými cestami,
- ❖ otevřela se večerka a cukrárna na Hukvaldech, byla restaurována — a pěkně — prodejna obuvi Bačkorka, a to díky podnikatelům v naší obci,
- ❖ byla vystavěna nová pošta, je dokončována lékárna ve zdravotním středisku,
- ❖ je rekonstruováno Janáčkovo muzeum,
- ❖ v obci se staví nové rodinné domky, opravuje vstup do obory,
- ❖ provozuje se sbírka historických kočárů a jízdní koňský areál ve dvoře,
- ❖ Základní škola Leoše Janáčka změnila za poslední léta charakter výuky ku prospěchu žáků, škola má intenzivní mezinárodní styky, vznikly pěvecké a hudební soubory, použití počítačů a internetu je slušné úrovni,

❖ obec je čistá zásluhou občanů a obecních zaměstnanců,

❖ sběr a třídění odpadů by naší obci mohly mnohé jiné závidět,

❖ byla získána jednoúčelová dotace na dostavbu sálu v základní škole z rozpočtových úprav odhlasovaných Parlamentem ČR, sál umožní škole mnohé dosud nerealizovatelné aktivity, místní talentovaní hudební umělci a adeпти získají základnu pro pořádání koncertů, festival Janáčkovy Hukvaldy nebude vystaven rizikům nepřízně počasí, hlavní podíl na získání této dotace má starosta p. Sobotík.

Je však i řada věcí, které nejsou ke cti obce:

❖ neutěšený stav areálu hotelu Hukvaldy a bývalého Kulturního domu v Rychalticích, které jsou v soukromém vlastnictví,

❖ chátrající dvůr v centru Hukvald,

❖ pošmourný vzhled restaurace Pod hradem, která jen může snít o slávě Červenkovy hospody,

❖ chmurný vzhled autobusových čekáren vyzdobených sprejery,

❖ váhavý posun rekonstrukce rodného domu Leoše Janáčka na kulturní středisko Janáčkovy fondu pro vleklé smluvní jednání mezi obcí a Fondem Janáčkovy Hukvaldy,

❖ vykrádání aut na parkovišti na Hukvaldech — od počátku roku je již 9 aut,

❖ nefungující veřejné záchodky na parkovišti,

❖ uzavřené infocentrum na obecním úřadě a jiné drobnosti, které poškozují dobrou image obce.

Domnívám se, že je vhodný čas k tomu, aby všichni obecní zastupitelé přešli na jeden program a vytáhli obec z Kocourkova. Anonymní skladatelé veršované by mohli začít velebit jaro místo plivání jedu. Dojde-li k tomu, politické strany a uskupení v obci budou moci v příštích volbách počítat pouze kladné hlasy a nebudou se musit obávat poklesu popularity.

Svůj názor si dovolil vyjádřit občan

Lubomír Rek, člen ODS Hukvaldy

Můj názor...

Vážení spoluobčané,

vzhledem k tomu, jak se v poslední době vyvíjí politická situace v naší obci, musím učinit toto prohlášení: Je víc věcí, které mi u nás vadí, ale tuto situaci nemohu nijak ovlivnit — pokud nejste v zastupitelstvu, nemáte tuto možnost. Sdružení nezávislých kandidátů, které jsem před volbami založil, bohužel již nefunguje tak, jak jsem si představoval. Nejsou dodržována ani základní pravidla politické spolupráce a názory některých členů jsou mnohdy velmi nejednotné až protichůdné. Pokud má někdo zájem vystoupit z řady a říci svůj názor, musí počítat s tím, za něj vždy neobdrží pochvalu. Zdá se mi nefér, když se někdo snaží pronést určitý názor a při prvním neúspěchu se rychle za někoho nejbližšího schová. Někomu už je jistě jasné, za koho. Své názory si kdykoliv přednesu sám, s případnou obhajobou počítám. Tak by měli postupovat všichni. Je mi líto těch, kteří to neumí.

Dva roky jsou dlouhá doba na to, abych blíže poznal, že starosta Petr Sobotík má ve své funkci opravdu dobrý přehled a zároveň takovou praxi, že je v této politické funkci přínosem, i když s některými postupy spíše podnikatelského rázu nesouhlasím. Nakonec si myslím, že se ty vzájemné počáteční problémy komunikace, respektive nekomunikace s místostarostkou paní Michnovou vyřeší.

Ale přesto musím prohlásit, že již raději nechci mít s politickou situací v naší obci nic společného, a budu rád, když to vezmou na vědomí všichni ti, kterým jsem až dosud posloužil, a taky ti, kteří se vědomě skrývali se svými názory za mými zády. Raději zůstanu u svých podnikatelských aktivit, které jsou mi bližší a mám v nich lepší zkušenosti. Děkuji.

Antonín Kuboš

Viděli jsme, slyšeli, přečetli a žasli

V posledních týdnech se na stránkách okresních novin páni redaktoři snažili napsat o Hukvaldech všechno možné. Vždy to napsali tak, aby to vyhovovalo jim a byla z toho co největší senzace. V několika článcích jsou polopravdy a výmysly, které čtou i lidé z širokého okolí a ptají se: „Co se to na těch Hukvaldech děje?“

Kdo byl na posledním zasedání obecního zastupitelstva nebo se na ně díval v obecní televizi, si po přečtení novinových článků položí stejnou otázku: „Co se to u nás děje?“ Kým a proč je živěná tato kampaň? Každá akce vyvolá reakci, a proto situace v obci je taková, jaká je — velmi nedobrá.

Obec Hukvaldy, rodiště Leoše Janáčka, místo cestovního ruchu, by si zasloužila, aby se o ní psalo v superlativech, ne aby byla přirovnávána ke Kocourkovu. Široké okolí nám našeho rodáka Leoše Janáčka závidí, a my se v důsledku vzájemné nevráživosti některých členů obecního zastupitelstva k němu nechováme tak důstojně, jak bychom měli.

Ptáme se, jestli toto vzájemné hašteření přináší užitek občanům nebo vám, vážení zastupitelé? Domnívám se, že nikomu, naopak stresové situace škodí.

Vážení zastupitelé, vyzývám vás, abyste sami zvážili stávající situaci, oprostili se od osobních sporů, vzájemného napadání a v rámci zvelebování obce začali přece jen přes různé názory táhnout za jeden provaz. Děkujeme — domluvte se!

Vlastimil Bůžek

a další stejně smýšlející občané

Jaká je pravda

V prvním čísle letošního periodika Hukvaldský občasník pan Lačňák uvedl nepřesné informace, a to způsobem připomínajícím dobu minulou. Především nejsem poslancem. Za deset let jste nepostřehl tuto změnu. Pozastavujete se nad mou neúčastí na vzpomínkové akci. Zdá se mi, že posuzujete lidi podle účasti na

veřejné oslavě. Ta doba je již za námi. Pro informaci uvádím, že 14. listopadu byl ve všech kostelech při nedělní bohoslužbě čten Pastýřský list českých biskupů zaměřený na 17. listopad. Dále se musím důrazně ohradit proti výroku, že jsme se dohodli s KSČM a SNK na společném postupu při volbách. Protože jsme se na ničem nedohodli, nemohl jsem to říct. Jmenoval jsem vám, s kým jsme jednali. ověřte si laskavě, co nám kdo řekl. Možná nevíte, že zástupci ODS jednali s KSČM a žádali o podporu při volbě místostarosty. Ano, řekl jsem vám, že jsme se dohodli, ale při příležitosti, kdy jste mě žádal, abych kandidoval na post místostarosty já. Řekl jsem, že jsme se dohodli ve straně již dva měsíce předem, že na post místostarosty budeme navrhnout ses. Michnovou. To bylo rozhodnuto na členské schůzi. Tady jste zaměnil souvislost. Dále jste mne žádal, abychom znovu jednali s ODS. O totéž jste požádal i ODS. K ostatním výroky nepovažuji za nutné se vyjadřovat. Čekal jsem, že mi zdůvodníte mé tvrzení, že jsem ambiciózní a zbabělý, ale mistrně jste převedl odpověď na zcela jinou záležitost. To je také odpověď. Ujišťuji vás, že jsem nesouhlasil s ideologií dřívějšího režimu, proto jsem musel odejít ze zaměstnání a nesouhlasím s touto ideologií ani dnes. Co jste dělal vy? V komunální politice musíme odložit ideologické názory stranou a je nutné pracovat pro dobro občanů. Občany nezajímá, jestli je tam ten nebo onen, ale jestli má dobré cesty, jak s ním jednat v úřadech a podobně. Tolik na vysvětlenou

František Sasín.

Čtete týdeník Kamelot?

Já tedy pravidelně ne, ale nebráním se tomu přečíst si různé názory v rozličných denících či týdenících. Udělám si o nich svůj úsudek, popřípadě si o tom s někým popovídám a tím to končí. Článek v uvedeném listu, který má 32 stran normálního novinového formátu, z toho 14 stran inzerce a 4 strany informací o televizních programech, „Starosta dobře leští kliky“

mi ukázal, jak je možno všeho zneužít. Co však předvedl pan šéfredaktor Petr Pavelka v dalších číslech Kamelotu — z 3. a 10. dubna — mne přinutilo reagovat. Do Hukvaldského občasníku to píšu proto, že bych chtěla některé věci vysvětlit, upřesnit a předložit k zamyšlení především našim občanům.

Nechápu ironii pisatele, že se starosta za ta léta vyzná. Bylo by spíše s podivem, kdyby žádné zkušenosti za dobu svého starostování nenabyl, kdyby neměl styky, svědčilo by to o jeho neschopnosti se o obec starat. Dotace na výstavbu domu s pečovatelskou službou, který se má přebudovat z rozestavěné mateřské školy, vůbec nesouvisí s přidělením peněz na dostavbu sálu. Pokud se tvrdí opak, je to pouze pro zmatení občanů. Mimochodem, panelový skelet, který měl být mateřskou školou pro 90 dětí, by nebyl starostovým pomníkem, alespoň ne zcela. On ho přece zdědil po svých předchůdcích. To, že se jako mateřská škola nedokončí, nerozhodl sám, i když to možná navrhl. Záměr mít vedle školy školku pro 90 dětí vznikl někdy v roce 1987, kdy bylo předškolních dětí podstatně více než dnes a schválilo ho tehdejší plénum MNV. Poslanců v něm bylo 45, šest z nich je i v současném zastupitelstvu a snad si na to vzpomenou. Objektivně musím přiznat, že jednání bývalého pléna se výrazně lišila od současného jednání zastupitelstva, málokdo se odvážil hlasovat jinak. Stavba byla zahájena v roce 1989. Když se ukázalo, že pro mateřskou školu nebude využita, uvažovalo se, co dál. Vybudování zařízení pro seniory není nápadem až z roku 1998. Již tři roky před tím se chtělo využít dotačního titulu, který umožňoval výstavbu sociálních bytů, což jsou malometrážní byty pro mladé rodiny ekonomicky slabší a výstavbu bytů zvláštního určení, to jsou byty pro důchodce, kteří se již nemohou zcela o sebe postarat a kterým se poskytuje pečovatelská služba a onen „pomník“ k tomuto účelu přestavět. Proto byla firmou A-Vital paní ing. Makohuzové zpracová-

na studie takovéto stavby. Procento dotace na tyto stavby bylo poměrně nízké a obec by musela podstatnou část uhradit ze svého rozpočtu, což v době plynofikace obce nebylo myslitelné. Po projednání v zastupitelstvu bylo rozhodnuto stavbu nabídnout k prodeji. Zařízení pro staré občany typu DPS by naše obec mít měla a já věřím, že se ho zřídit povede.

Pokud jde o sál, jednání k získání financí probíhala vlastně od vybudování hrubé stavby. Například v roce 1998 přislíbila pomoc paní senátorka Vašínková. Již před tím bylo jednáno s možnými sponzory. Tedy nic nového. Dokonce i v Plánu rozvoje obce na léta 1999 až 2003 se s dokončením sálu počítá za předpokladu, že se na něj získají peníze.

Zasedání obecního zastupitelstva 29. března jsem se zúčastnila. Podotýkám, že sama za sebe, nikoliv jako představitelka vedlejší role v inscenované tragikomedii ani jako členka starostovy klaky. Ani mne totiž nenapadlo něкого z přítomných za klaku či narezírované herce považovat. Přišli starostu morálně podpořit a na tom nic špatného v demokracii nevidím. Navíc toto zastupitelstvo projednávalo rozbor hospodaření obce a návrh na rozpočet roku 2000. Jak mnozí víte, k těmto dvěma problémům se mohou přítomní občané podle zákona o obcích vyjádřit. Někteří z přítomných jsou častými účastníky jednání obecního zastupitelstva. Nevím, zda byl pan šéfredaktor na zasedání obecního zastupitelstva i v jiných obcích a z čeho došel k závěru, že toto naše zasedání byla fraška.

Pan šéfredaktor je mladý člověk. Nevím, jakého dosáhl vzdělání. Čemu se nenaučil, je zřejmé z jeho článků — některé jsou podepsány plným jménem Petr Pavelka, jiné značkou „pp“. což je totéž. Nenačil se úctě k lidem — dokládají to jeho články. Znevažuje dosažený titul Učitel roku. Zmínku o této skutečnosti spolu s blahopřáním, kterou učinil RNDr. Maťa, jsem nechápala jako počín starostova křídla, jak pan „pp“ píše, nýbrž jako slušnost kolegy a potlesk při-

tomných byl bezpochyby na místě. Nebo si opět nevážíme dobrých učitelů, vzdělaných lidí?

To, jak v článku „Starosta Sobotík měl na zasedání svou klaku“ předvedl pan „pp“ hukvaldské důchodce, je „no comment“. Přesto však se mi vnučuje otázka, zda pan Pavelka považuje právě nás, hukvaldské důchodce, za tak omezené a ostatních, například svých prarodičů, pokud je má, si váží. Přece ne všichni přítomní senioři měli umělé zuby, a i kdyby ano, je surově je proto zesměšňovat. Nejsm škodolibá, a proto panu „pp“ přeji, aby mu dlouho vydržely zuby jeho. Nazývat někoho stařenkou, je-li čilý, je rovněž projev drzosti a na reakci oné paní od pana šéfredaktora ne omluva nebo alespoň vysvětlení, ale další ironie.

Nejvíce mě však zarazil fakt, že ze všech článků číší nenávisť vůči hukvaldskému starostovi, kterého nazývá, nevím proč, protřelým. I to, jak pan „pp“ mistrně dovede věci překroutit, nedopovědět, nadsadit (například zmínka o tom, že mladá žena řve do sálu na svého Petra). I kdybych jakkoliv uznávala svobodu slova, nemohu přejít mlčením tu snůšku nesmyslů, vadí mi i vytažování věcí starých, navíc ubohých. Není pravdou, že se „pokřikováním“ projevovalo jen starostovo křídlo. Komentáře ke všemu zněly i z druhého křídla. A ještě jedno mě napadlo. Kdo pana „pp“ tak účelově informoval? Uvažovala jsem i o formě článků — není to fejeton či reportáž, ale ani satira. Do kterého žánru patří výrazy „důchodci se křenili umělými zuby“? Do seriózního novinového článku?

A když jsem jedním Kamelotem dolistovala až k rubrice „Napsali jste nám“, užasla jsem. Anonym? Jak jinak nazvat podpis „na nejvyšší míru našťvaný, ale ne hloupý, imunitou nechráněný, nespokojený občan — daňový poplatník“? I ten druhý článek, po němž je uvedeno (podpis) bez dovětků, že adresa je v redakci, se řadí k anonymům. Žádné slušné noviny anonymy neuveřejňují. Nechci ty dva články komentovat, přesto však malou

poznámku k otázce pisatele, jak se jemu podezřelé finanční operace projevují v účetnictví obce. Jednoduchá odpověď. Každoročně je na obecním úřadě 15 dnů k nahlédnutí rozbor hospodaření za uplynulý rok, dotazy se mohou vznášet na zastupitelstvu, na němž se projednává. Podivuji se nad tím, proč to pisatel každoročně neudělá. A „básničky“ otištěné v čísle z 10. dubna, které, jak všichni víme, jsou staré jeden a půl roku? Asi kvalitnější příspěvky nemá. Kamelot ze 17. dubna si již chválabože bere na mušku jiné obce.

Vnučuje se mi myšlenka, co tomu říkájí ostatní zastupitelé, zda jim takové články vadí nebo mají radost z toho, jak to ty noviny starostovi „zasolily“.

Karla Klečková

Z našich škol

Lyžařský výcvik na Horní Bečvě

Ve dnech 19. až 25. února 2000 se konal lyžařský výcvik určený pro žáky II. stupně naší školy. Ten letošní se uskutečnil na Horní Bečvě. Po příjezdu na místo nás čekal oběd, a pak velké vybalování v ubytovně Brian. První dva dny byly únavné a namáhavé, protože jsme nemohli ještě na vlek a museli vyšlapávat dlouhý cvičný svah. Do těchto dnů bylo také zahrnuto rozdělení dětí do dvou skupin podle jejich dosavadních lyžařských schopností. Ostatní dny už neměly chybu. Vynikající sněhové podmínky, přijatelné ceny za vleky, chutná jídla, každý večer pestrý program — soutěže, diskotéky, karneval. Co víc bychom si mohli přát! Letošní výcvik byl velice zdařilý. Domů se nikdo nevracel se sádrou, a také nikdo, kdo by neuměl lyžovat. Všichni přijeli nadšení a nadmíru spokojeni. Někteří z nás by si to rádi, pokud bude ta možnost, příští rok znovu zopakovali.

Věra Jokelová, VII. třída

Den Země v Základní škole Leoše Janáčka

Dne 22. dubna 1970 proběhla první kampaň pod názvem Den Země v USA. Největší význam Dne Země spočívá v tom, že umožňuje i té nejmenší organizaci a jednotlivcům zařadit svůj malý příspěvek k péči o životní prostředí do celostátního a celosvětového kontextu. Každým rokem takto probíhá velké množství akcí, do kterých se stále více zapojují vedle nevládních organizací zejména školy, místní a státní úřady, místní samosprávy a velké množství jednotlivců.

Naše škola si Den Země také každoročně připomíná. Děti se zapojují do hnutí TEREZA, v pracovní výchově vyrábějí ptačí budky, ve výtvarné výchově malují obrázky s tématy ochrany přírody, v přírodovědných předmětech vyjadřují své názory na zlepšení životního prostředí v naší obci. Po celý rok třídí odpad. Na toaletách jsou umístěny zvláštní odpadkové koše, kde dávají umělou hmotu. V letošním školním roce některé děti odebírají mléčné svačinky, kdy mléko je dodáváno v kelímcích z umělé hmoty, takže množství tříděného odpadu narostlo. Ve většině domácností pochopili nutnost třídít odpad, a tak již třetí rok sbíráme ke Dni Země starý papír. Papír dovážejí nejen rodiče s dětmi, ale i občané, kteří děti ve škole nemají. Děkujeme jim za to. Výtěžek se převádí do pokladny SRPŠ a je použit pro děti.

V sobotu 15. dubna se konala v Hatích akce ke Dni Země. Pořadatelem byla Stanice mladých turistů z Frýdku Místku. Zúčastnilo se 29 žáků školy. Autobus hrádilo SRPŠ a vstupné bylo v podobě 1kg ova, suchého chleba nebo mrkve pro koně. Děti plnily úkoly v jednotlivých světadílech, za splnění úkol obdržely „haťáky“, a ty si nakonec mohly směnit za sladkosti, hry na počítačích anebo „sjezd“ na horolezeckém laně. Akce byla pro děti nejen zajímavá, ale i poučná.

Ve středu 19. dubna se žáci 6. a 7. ročníku zúčastnili besedy s panem Milanem

Koutným na téma Program 2000 Lesů České republiky. Seznámili se s novinkami v ochraně přírody, se zajímavostmi hukvaldské obory, nově ustanoveným zvlášť chráněným územím v okolí hradu Hradní vrch a mohli si „osahat“ daňčí a jelení parohy i mufloní rohy.

V průběhu celého školního roku se snažíme v dětech probouzet a prohlubovat cit k přírodě a potřebu chránit životní prostředí, ale základ je v rodinách.

Přežili jsme rok 2000, přežijeme všechno?

Mgr. Alena Léвовá

Poděkování

Děkuji panu starostovi **Petru Sobotíkovi** za bezplatné zajištění dvou počítačů pro žáky z Ministerstva pro místní rozvoj. Panu **Lubomíru Piskořovi**, zástupci firmy Lesostavby Frýdek–Místek, za sponzorský dar ve výši 20 000 Kč na výrobu triček Běhu Terryho Foxe pro žáky školy. Panu **Milanu Mikušovi** za bezplatné poskytnutý počítačový software.

Mgr. Alena Léвовá

Děkuji žákům Základní školy Leoše Janáčka Hukvaldy **Jaromíru Kociánovi** a **Miroslavu Nytrovi**, kteří našli můj mobilní telefon a poctivě jej odevzdali ve škole.

Luděk Kubíček

Jaro (veršičky žáků naší školy)

Na jaře budou zase Velikonoce,
budou delší dny a kratší noce.
Když sluníčko hodně svítí
rozkvétá na zahrádce kvítí.

ALEŠ PETER

Jaro, jaro
blíží se k nám,
květinky kvetou,
blíží se máj.

MÍREK NYTRA

Sněženky už kvetou,
jaro už je tady.
Dívky věnce pletou,
máme plně sady.

PETR GIŇOVSKÝ

Jaro, jaro, kde se vzalo,
po zimě nás zavolalo.
Ptáčkové zpívají,
sněženky a petrklíče.
na nás z trávy koukají
a děti na hřišti.
zas za míčem běhají.

LENKA ROŽNOVSKÁ

Na vysokém jarním nebi
zlaté slunce stojí.
Hřeje, to je zapotřebí,
všechny zimní bolístky
nám zhojí.

PETR KOCIÁN

Přišlo jaro mezi nás,
slunce svítí jako vloni zas.
První sněženka se na nás
směje
a já radost z toho mám.

FILIP FOJTÍK

Jaro, jaro, jaro, už je tu
a sněženky rostou tu.
Sluníčko nám krásně hřeje
a mráz se tu ani neohřeje.

NIKOLA MIČANOVÁ

Jaro, jaro, už je tady,
my si s jarem víme rady.
Nátrháme kytičku
pro naši maticku.

MAGDA HRČKOVÁ

Na jaře se mráčky ztrácí,
teplé sluníčko se vrací.
Na louce kvetou nové kytičky,
na stromech raší nové větvičky.
Velikonoce se blíží,
kuřátka z kurníku se plíží.
Dlouho jsme na jaro čekali,
už je tu, už jsme se dočkali.

PETRA SVÁKOVÁ

Jaro, jaro, už jede k nám,
teplíčko si vychutnám.
Na jaře, jak to máme rádi,
vylézají žáby, hadi.
Zkoumáme je pozorně.
Jé, jé, už mi lezou do škorně.

VAŠEK ČAJÁNEK.

Modeláři soutěžili

Ve II. pololetí se kroužek plastických modelářů rozrostl o 6 žáků. Celkem nás je 16 A. JUNIOR. Větší počet žáků nás donutil, abychom je rozdělili do dvou skupin. Starší žáci chodí v pondělí od 14.30 do 17.30, mladší žáci chodí v pátek od 13.00 do 16.00. Každý zájemce se může v tyto dny přijít podívat, případně se i přihlásit.

Kromě letadel stavíme i bojovou techniku (tanky, auta apod.). Naše soutěže začaly v DDM Luna v Příboře. Byla to soutěž modelů postavených ze stavebnice „Směr“. Další naše účast byla 1. dubna na veřejné soutěži ve Frýdku, kde byla velmi početná konkurence. Těžkou pozici měli starší žáci, mladší byli úspěšnější a 3. místo Lenky Rožnovské (jediné dívky v kroužku), 5. místo Jarka Kociána a 6. místo Petra Kociána z desíti soutěžících je úspěchem.

Za týden jsme opět jeli do Frýdku, a to na okresní soutěž. Po vyhlášení výsledků jsme byli překvapeni, neboť jsme postoupili do krajské soutěže, která proběhla v Kopřivnici. Bylo to poprvé, kdy jsme se dostali na vyšší stupeň soutěže. Nebyli jsme spokojeni s umístěním a hledali

jsme příčiny propadu modelu — v okrese byl 2. a v kraji 6. Příčiny se rychle našly. Rozhodčí byli delegováni SMČR. Vítězné modely byly stříhány modelářskou pistolí a ne natírány štětcem. O dvě místa nám utekla účast v republikovém kole v bojové technice (Tomáš Čajánek). Všechny výsledkové listiny budou na nástěnce v ZŠ.

Další soutěží bude „Moravský knipl“ (letadla) a „Srapnel“ (Bojovka). Stavíme modely 1:48 (Ib) a 1:72 (Ic), bojovou techniku 1:35 (IIa). V těchto velikostech se soutěží. Modeláři stavějící volně modely se zatím na soutěže velice pilně připravují. 29. dubna pojedou na okresní přebor pořadajícího DDM ve Frýdku–Místku. Doufáme, že se některým modelářům podaří postoupit do krajského kola, které se má konat 20. května ve Frýdlantě n. O.

Děkujeme paní Mgr. Lékové a panu Sýkorovi za bezproblémovou pomoc při zajišťování činnosti kroužku. Přestože jsme žádali místní podnikatele o finanční příspěvek na naši činnost, kromě SRPŠ, paní Kornetové a pana Kuchaře nám nikdo zatím nepomohl. Doufáme, že se najdou další sponzoři, předem děkujeme.

Jaromír Budířský a Jaromír Grufík

Den ochrany životního prostředí

I v letošním roce se děti naší koly zapojují do hnutí TEREZA. Je to občanské sdružení, které se zabývá výchovou ve vztahu k životnímu prostředí.

TEREZA vyhláší několik projektů, např. „Modré z nebe“. „Lišejníky“ apod. Účastní-

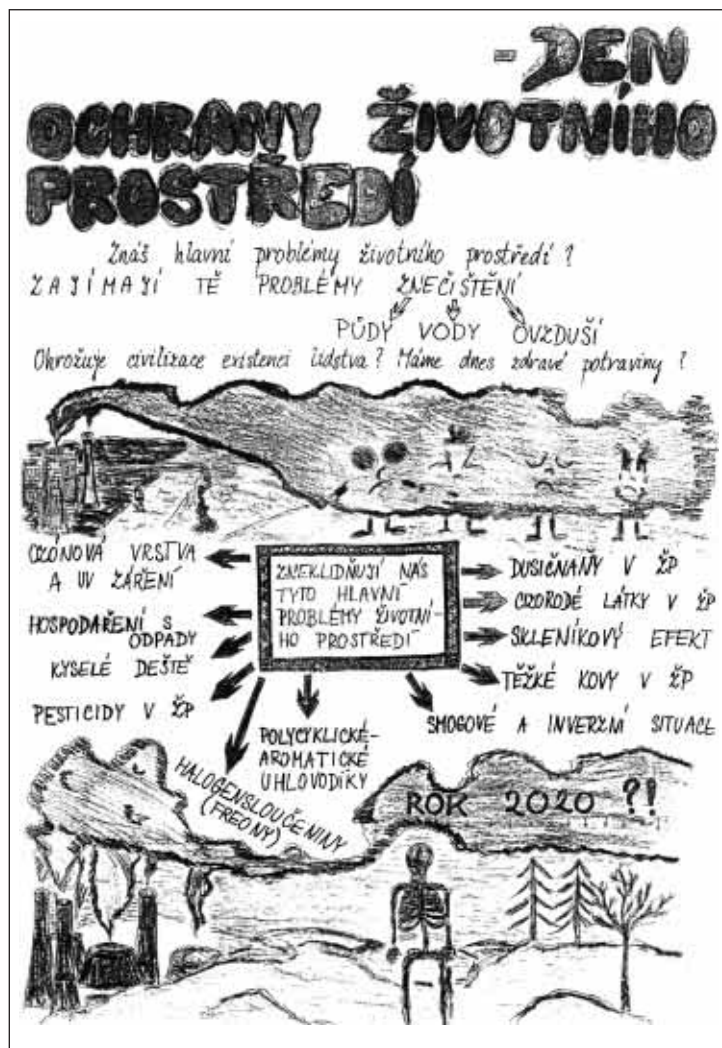
me se zmíněného „Modrého z nebe“. Na podzim a na jaře sledujeme tzv. kyselé deště. Měříme množství srážek a stanovíme pH. Například v říjnu až listopadu bylo měření v rozsahu 4,5 až 5,5 stupnice pH. Zajímavé bylo zjištění, že v sobotu a v neděli byly hodnoty pH vždy nižší — srážky byly kyselejší — asi se častěji zatopí pevnými palivy.

V současné době zkusíme pěstovat kultivary tabáku virginského BEL-B a BEL-W3.

Děti si vysadí sazeňičky na různých místech vesnice a po celé léto budou sledovat jejich růst a případné změny na listech. Tabák citlivě reaguje i na poměrně malé koncentrace přízemního ozónu. Ten vzniká při některých činnostech lidí (silniční doprava) a jeho koncentrace se může zvětšovat do té míry, že poškozuje naše zdraví. Samozřejmě, že ohrožuje rostliny a živočichy. V loňském roce se nám podařilo vypěstovat tabák až 2 m vysoký a bílé nebo hnědé skvrny na listech vyvolané škodlivým ozónem jsme zjistili hlavně v Rychalticích blízko velmi frekventované silnice.

Projekt TEREZA je mezinárodní, zapojuje se do něho mnoho evropských států. I naše děti jsou vedeny k tomu, aby se k přírodě nechovaly mačesky.

Mgr. Ludmila Štefková

Bílá kniha — Výzva pro 10 milionů

V únoru letošního roku rozeslala Unie rodičů ČR (organizace zastřešující rodičovská sdružení na školách) rodičům žáků škol dotazník, ve které žádala odpovědi na několik otázek týkajících se školství. Dotazníky měly být vyplněny anonymně a poslouží ke statistickým účelům. Z naší školy bylo na adresu Unie rodičů ČR hromadně odesláno 97 vyplněných dotazníků. Nejdříve však byly zpracovány, abychom se zároveň i my něco dověděli o vztahu rodičovské veřejnosti k naší škole. Zde jsou výsledky — čísla u jednotlivých typů nabídnutých odpovědí vyjadřují počet rodičů, kteří tuto odpověď zvolili:

1. Víte, co to je „Výzva pro 10 milionů“ (tzv. Bílá kniha)?

- a) víme 8
- b) slyšeli jsme o tom, zatím nemáme více informací 17
- c) nevíme 70
- d) nezajímáme se o takové věci 2

2. Jestliže ano, jak jste se o ní dověděli?

- a) ve škole, od učitelů (ředitelů) 6
- b) od známých, dalších rodičů 5
- c) z veřejných médií 12
- d) poprvé z tohoto dotazníku 59

3. Jste spokojeni se svou školou?

- a) velmi spokojeni 39
 - b) máme občas výhrady 50
 - c) máme často výhrady 2
 - d) nespokojeni 1
- spontánně připsané odpovědi:
spokojeni 4
spolupráce rodičů a školy je na velmi dobré úrovni 1

4. Navštěvujete školu vašich dětí:

- a) vždy, když si myslíme, že to naše dítě potřebuje 51
 - b) pouze při třídních schůzkách 39
 - c) jen, když máme čas 4
 - d) téměř nenavštěvujeme 5
- spontánně připsaná odpověď:
při kulturních a společenských akcích . 1

5. Myslíte si, že byste mohli ve vaší škole něco změnit?

- a) často změny navrhujeme a můžeme je prosadit 16
 - b) změny navrhujeme, ale těžko je prosazujeme 9
 - c) škola náš názor nerespektuje 2
 - d) nechceme žádné změny 51
- spontánně připsané odpovědi:
vždy je co měnit 4
názory a návrhy rodičů jsou ve škole projednávány 1
ano, ale jak na to 2
ne 1
nevím 1

6. Chtěli byste se účastnit na proměně českého školství?

- a) rodiče nemají právo do školy zasahovat 12
 - b) chtěli bychom se účastnit, ale nevíme, jak na to 48
 - c) máme nápady, o které bychom se rádi podělili 15
- spontánně připsané odpovědi:
nechtěli 11
nevím 1

A teď tedy, co je to „Bílá kniha“ neboli Národní program rozvoje vzdělávání v České republice pro 21. století:

Bude to základní dokument, který by měl vymezit dlouhodobou podobu vzdělávací politiky našeho státu s ohledem na vstup ČR do Evropské unie. V květnu 1999 byla ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy předložena veřejnosti Koncepce vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice. Na základě připomínek odborné i širší veřejnosti k tomuto materiálu (veřejná diskuze má probíhat do května 2000) bude zpracována a předložena vlád ČR výše zmíněna Bílá kniha, a to údajně nejpozději do listopadu 2000. Podle dosud vytvořených dokumentů k této problematice se v budoucnu počítá s významnější rolí rodičovské veřejnosti v životě školy než je tomu dnes.

Podrobnější informace najdete v Učitelských novinách č. 7—8/99, č. 22/99, č. 25/99 nebo na internetových stránkách MŠMT

*Zpracovala: Věra Holubová,
předsedkyně rady školy*

Ze života farníků Světová premiéra

Na třetí neděli postní 26. března 2000 přijel do kostela sv. Mikuláše již dobře známé pěvecké sdružení Ondráš z Nového Jičina. Na konverzační otázku: „Kolik vás je?“ jsem dostal odpověď: „Asi padesát.“ Venku byl teplý jarní den, ale v kostele poměrně chladno, takže kdo se dobře oblékl, dobře udělal.

Program byl orientován zejména na duchovní hudbu baroka představovanou autory Palestrinou, Brixim, Černoorským, Bachem a menší část vyplnila díla autorů 20. století jako byli např. Čajkovskij, Tučapský a další. Co skladba, to skvost. Slyšeli jsme zpívat latinsky, anglicky, polsky a česky. Nejsem hudební kritik, ale jedno je jisté, že Ondráš umí a co nás může potěšit, jezdí do Rychaltic rád. Setkání s Ondrášem je setkání se starými známými. Průvodní slovo PhDr. Karel Chobot, varhany ing. Karel Monsport, s taktovkou zakladatel souboru pan Ervín Bártek, bas Jiří Gřes, kytara ing. Štula atd. A že nás chtěl Ondráš i něčím překvapit, připravil si světovou premiéru skladby pro violu a sbor *Nunc dimittis*, kterou panu Bártkovi osobně věnoval jeho přítel, skladatel Karel Tučapský. Aby to byla premiéra jak se patří, tak sólo na tu violu si pan Bártek zahrál dokonce sám. Ale nepřekvapil jen Ondráš nás, ale i my jej zprávou o tom, že již brzy budou mít Hukvaldy moderní hudební sál v základní škole Leoše Janáčka.

Troufám si na základě příležitostných rozhovorů s různými osobnostmi hudebního života, které Rychaltice navštívily tvrdit, že rodiště Leoše Janáčka skutečně působí na ně přitažlivě. Na druhé straně mám takový pocit, jako by všichni považovali za samozřejmost, že jejich koncert bude slušně navštíven, lépe než jinde. Proto upřímně děkuji všem spoluobčanům, kteří svou účastí a přijetím připravili našim hostům milé prostředí a také těm členům obecní rady, kteří odhlasovali finanční příspěvek 3000 Kč na podporu této akce.

Petr Bujnoch

V Rychalticích dne 12. srpna 1936 v 21.30 stalo se automobilové neštěstí, které si vyžádalo 11 mrtvých. Nákladní auto majitele J. Pavliska z Frydlantu nad Ostravicí vracelo se z trhu v Novém Jičíně se 16 trhovci a se zbožím. Při sjezdu s kopce Juřenov u hostince Teplá se dostalo do vysoké rychlosti, sjelo na pravou stranu vozovky, postupně narazilo na tři stromy a sjelo asi ze čtyřmetrového svahu na strniště, kde se převrátilo 3 metry od vysokého kříže. Ještě než auto sjelo

Strípky z farní kroniky

s náspu, z auta vypadli 2 cestující a zůstali ležet na silnici s rozbitými lebkami. Sedm mrtvých leželo u auta, jeden cestující — Ludvík Eliáš — byl vymrštěn prudkým nárazem do brambořiště, a nic se mu nestalo. Krátce po neštěstí jel po silnici svob. aspirant Leopold Cupal z Místku, který neštěstí oznámil četnictvu. Na místo přijel hasičský sbor z Místku s pochodněmi a reflektory, lékaři dr. Landsberger, dr. Vojkovský a dr. Franta, kteří ihned zařídili odvoz raněných do nemocnice. Cestou zemřela desátá oběť, v nemocnici jedenáctá. Několik zraněných odvezl výrobce sodové vody, Bujnoch z Rychaltic.

Při svitu pochodní byli mrtví odnášeni do sálu restaurace Teplá a odstraňovaly se trosky. Ráno přijela pátračka z Nového Jičina a z Ostravy. Vyšetřování se ujal štabní kapitán četnictva Klváňa z Nového Jičina. Vyšetřováním se zjistilo, že auto bylo o 70% přetíženo, na autě o tonáži 1,5 tuny byly naloženo 2,5 tuny. Oproti povoleným 5 osobám jich bylo převáženo 16. Kromě toho mělo auto několik svažených vad. Hřídel již byla jednou svažená, pravé přední kolo bylo menší než levé, proto bylo auto stahováno na pravou stranu. Výšlo najevo, že manžel majitelky autodopravy velmi často žádal po řidičích, aby šetřili benzinem, a proto také řidič Jan Satinský, který neštěstí přežil, jezdil z kopců s vypnutým motorem. Má se zato, že při sjíždění kopce do

Rychaltic vypnul motor a chtěl brzdit teprve před zatáčkou. Komise však zjistila, že brzdy auta byly v dezolátním stavu, bez brzdících vložek. Živnostenský inspektorát byl požádán, aby ve veřejném zájmu nechal prohlédnout odborníky ostatní vozy autodopravce Pavliskové, v jejich garážích jsou ještě 4 auta. Ve Frýdlantu je známo, že manžel Pavliskové měl vůdčí list, a že mu byl odebrán po několika jeho dopravních nehodách v Ostravě a Karviné, při nichž přišel o část ucha.

Mrtví jsou: 50 letá Josefa Pachtová a její syn Vítězslav Pachta, Jana Simperová, Anna Faldynová a její nevlastní dcera Božena, která měla krátce před svatbou, 41 letá Julie Kubáčáková, manželka penzisty Vítkovických železáren a matka 5 dětí, prodávající rohlíky, preclíky a jiné pečivo, Ilona Janíková z Frýdku, neznámý

trhovec, který měl u sebe nákladní list na jméno František Fusek z Vidče u Rožnova, Josef Machník, obchodník z Velké Rovné, při převozu do nemocnice zemřela Emilie Eliášová a v nemocnici Oldřich Simper, syn rovněž zabitě Jany Simperové.

Smrt přišla znenadání. Julie Kubáčáková si večer před odjezdem stěžovala, že nevydělala na slanou vodu. Jiní měli kapsy plné drobných peněz, část peněz byla rozházena vedle mrtvých. Jedna trhovkyně byla smrtí překvapena při jídlu. V ruce ještě svírala krajíc chleba a kousek špeku. Všichni spěchali rychle domů, protože ve čtvrtek chtěli být na trhu zase jinde.

Ne bez příčiny se modlíme v litanii prosbu: „*Od náhlé a nenadálé smrti vysvobod' nás, Pane*“.

Josef Čajánek

Malý rozhovor na aktuální téma

Veterinární ordinace v Dolním Sklenově

V 6. čísle loňského Hukvaldského občasníku v článku Schválen Program rozvoje obce uvedla paní místostarostka, že brzy bude otevřena veterinární ordinace paní MVDr. Lančové, ta již dnes k radosti chovatelů funguje.

Pátrala jsem nejdříve ve své paměti, potom ve starých zápisech, a nikde jsem nenašla zmínku o tom, že by v naší obci byl veterinární lékař. Sluší se však vzpomenout na veterinárního technika pana Františka Filipce z Rychaltic, kterého si mnozí pamatují, vzpomínají na jeho pomoc chorým nebo poraněným zvířatům. Pan Filipce již nežije, zemřel v roce 1987, a téměř do posledních dnů zvířatům pomáhal. Zřízení veterinární ordinace uprostřed obce usnadní chovatelům péči o jejich drobná zvířata, neboť zařízení paní MVDr. Lančové je určeno právě pro ně, tedy drobná zvířata. Vám, milí čtenáři, je určeno několik zajímavých informací.

Paní doktorko, otevření veterinární ordinace u vašeho rodinného domku bylo

jistě podmíněno tím, že práci v ní je možné skloubit s péčí o rodinu — dvě malé dcerky. Určitě to však není jen to. Domnívám se, že si to vlastně do určité míry vynutil zájem chovatelů. Ti se na vás obraceli o radu již před tím.

Brzy po přestěhování do našeho současného bydliště se objevil zájem z řad chovatelů a jelikož dnes existuje možnost soukromé veterinární praxe, využívám této příležitosti. Tím ušetřím spoustu času cestováním — dojížděním do práce. O to více se mohu věnovat svým dětem.

Prozradte našim čtenářům, zda se na ošetřování a léčení malých zvířat, hlavně psů a koček, specializujete nebo chcete specializovat? Mohou se na vás obrátit o pomoc i chovatele dobytka — krav, ovcí nebo třeba i koní, například při rození mláďat?

Ano, chci se specializovat na malou klientelu, to je na psy, kočky, králíky.. S tímto záměrem si vybavuji ordinaci. Pokud jde o velká zvířata — o krávy, koně, asi nikoho neodmítnu v žádosti o pomoc nebo radu. Nebudou-li však stačit mé fyzické síly, zajistím některého zdatného kolegu, veterináře.

Mám pocit, že přístup ke zvířatům na vesnici se velmi změnil. Hodně chovatelů má své pejsky v bytě nebo v kotci, v menší míře jsou, jak tomu bývalo dříve, uvázáni na řetězu u boudy. Hodně chovatelů asi svá zvířátka krmiti stravou speciálně pro jednotlivé druhy určenou?

Chov psů a koček je na vesnici tradiční a stále více se rozšiřuje a stoupá v oblíbenosti. To jestli je domácí přítel chován v bytě či venku, je věcí chovatele. Podstatné je ovšem to, zda chovatel poskytuje svému zvířátku vše, co k životu nutně potřebuje — vyváženou stravu, hygienické a jinak vyhovující životní prostředí, dostatek pohybu a také lásku.

Chodí k vám do ordinace se svými zvířátky i děti?

I děti občas přijdou — s morčetem, křečičkem, myškou. Většinou v doprovodu rodičů. Samy těžko zvládají vystrašeného pejska či kočičku.

Vy jste ordinaci musela zařídit tak říkajíc z gruntu. Mohla byste prosím našim čtenářům říci, co musí v ordinaci pro zvířátka bezpodmínečně být.

Máte pravdu. Ordinaci jsme stavěli z gruntu — za pomoci našich sousedů. A touto cestou jim ještě jednou děkuji. Zařízení ordinace je nákladná záležitost, proto ji vybavuji postupně a pomalu. Samozřejmě podle platných norem. Časem bych si chtěla pořídit i rentgen, který je právě v léčbě malých zvířat velmi důležitý.

Co všechno můžete svým zvířecím pacientům nabídnout mimo očkování v rámci prevence, léčení nebo chirurgické zákroky — tento termín je možno použít i pro zvířata? Mám na mysli i různé kosmetické úpravy, i když se domnívám, že současná právní úprava je nedovoluje, zcela určitě ne kupírování uší a ocásků.

Co mohou dnes nabídnout? Prohlídku zvířat, stanovení diagnózy, běžnou léčbu včetně drobných chirurgických zákroků, vakcinaci psů proti psince, vzteklině, borelióze a dalším nemocem, vakcinaci koček, králíků, osvědčení při převozu zvířat, ošetření pokusů, poranění, kastraci psů i koček. Kupírování ne.

A co zvířecí eutanazie? Je určitě nezbytná u nevléčitelně nemocného zvířete.

Eutanazie je v určitých případech opravdu nezbytná — u zvířat přestárých, po těžkých autonehodách, u zhoubných nádorových onemocnění atd.

Když se řekne veterinář, vybaví se mi, jako mnoha jiným, James Heriot a zejména jeho psí historky. Třeba ta o pekingském palácovém psíkovi Tricky Woo paní Pumprehyové. Vy jste nějakou dobu pracovala na veterinární klinice ve Frydku. Vzpomenete si na nějakou zajímavou událost při ošetření pejska z této doby? Nebo snad i z vaší krátké praxe ve vlastní ordinaci?

Zajímavých příhod je v praxi mnoho, ale určitě mnohem poutavěji a čtivěji je popíše a vylíčí výše jmenovaný pan Heriot. Může se třeba stát, že vylekaná kočka prokouše tašku, ve které jí paní nese k ošetření, a uteče. Nedávno se zase stalo, že příjel chovatel se dvěma psy. Už ošetřeného dal do auta a čekal, až budu hotová s druhým. Pejskovi v autě se podařilo spustit automatické zamykání. No a nezbylo nic jiného než si zatelefonovat pro náhradní klíče.

Jací jsou vlastně pejskové pacienti ve srovnání třeba s kočkami nebo jinými zvířátky? A co jednotlivé psí rasy. Já si pamatuji, když jsem byla několikrát přítomna očkování psů proti vzteklině, nejvíce „vyváděli“ malí pejskové. Nejklidnější byli velcí ovčáci.

Práce s psími pacienty vyžaduje hlavně klidný přístup veterináře, ale i chovatele. Ten by se měl při vyšetření zbavit emocí. Klid a věcný přístup pomůže pacientovi nejvíce. Na rase moc nezáleží.

A když jste v úvodu vzpomněla pana Filipce — toho jsme jako děti měli moc rádi. Vzpomínám si hlavně na každoročně obzavované čapí hnízdo u jeho domu, divoké kačeny, krásné holuby, bažanty, ale i srnku v zahradě a kapry v jeho rybníčku.

Paní doktorko, děkuji za rozhovor. Dovolte mi, abych vám popřála ve vaší práci mnoho úspěchů, hodně uzdravených zvířátek a spokojených chovatelů.

Rozhovor připravila a tázala se redaktorka

Karla Klečková.

Minulost a přítomnost naší obce

Co nám prozradily kroniky a archivy

(druhá část)

LÉTA VÁLEČNÁ (1914—1918) V NAŠÍ OBCI

Rychaltická kronika, jak již bylo uvedeno, popisuje události až od roku 1918, léta 1. světové války nezmiňuje. Zato kronika farní se tímto obdobím ve svých zápisech zabývá, mohli jste si je přečíst v předchozích číslech našeho občasníku. Smolíková kronika věnuje válečným rokům dosti místa. Uvádí, že zpráva o zavraždění následníka rakouského trůnu došla na Hukvaldy 28. června. 1. srpna byla vyhlášena všeobecná mobilizace: „Všichni mimo prezenční službu stojící muži až do 43 let stáří — záložníci, domobranci — povoláni do 24 hodin do zbraně“. V kronice jsou zapsána jména těch, kteří nastoupili vojenskou službu, uvedeni i ti, kterým byli »zrekvírováni« (zabaveni) koně. Občané museli odevzdati veškeré zbraně, koncem roku 1914 byl proveden soupis plodin, píce a dobytka. Pro zřízení vojenské nemocnice byla vybrána zámecká kuchyně, a již v říjnu 1914 tam byli dovezeni první ranění. Ošetřoval je Dr. Štrébl, který v roce 1916 umírá na tyfus. Rychaltická farní kronika toto rovněž zaznamenává a též uvádí, že vojínům rekonvalescentům vařily ochotné hukvaldské paní a dívky. „Dvojí sukno brzy jevílo neobvyklou přitažlivost slabého pohlaví,“ uvádí pisatel kroniky.

Někteří občané, kteří nebyli uznáni schopnými vojenské služby, museli vykonávat „hlídačskou službu“ — hlídali telegraf a most přes Ondřejnici (tehdy dřevěný) na císařské silnici z Příbora do Místku. Odvody stále pokračovaly, v obci zůstaly většinou jen ženy a mládež. Pokračovalo zabavování obilí, brambor, dobytka a potravin pro vojenské účely. Kro-

nikář Smolík píše: „Velkými tresty vyhrožováno těm, kdo by některé zrno neb zemák zatajil, neb vládní orgány měly všude své slidiče a udavače. I těm chudákům, kteříž sobě sbíráním klasů na strništích některé kilo vyždímali a tu maličkou zásobu neohlásili, rekviziční komise zabavila.“ O kousek dále zaznamenal: „Do mlýna k semletí obilí bez povolení okresní vyživovací komise nikdo dáti nesměl. Tato komise sama určila množství pro šestitýdenní spotřebu. Slidiči neustále vedli kontrolu ve mlýnech, a pakli u převažování obilí bylo o 1 kg více než na povolení udáno, vše se zabavilo a majitelé obilí i mlynář byli pokutováni.“

Počátkem roku 1917 bylo nařízeno chovatelům dobytka odevzdávat i máslo. Předě žněmi se dostavila do obce zvláštní komise a na poli zapisovala množství obseté a obsazené role, z toho pak byly určovány povinné dodávky. Zemská vyživovací komise určovala denní dávky potravin na osobu denně: 39 gramů obilnin, 30 gramů zemáků. Pro koně mohlo být spotřebováno půl kila ovsa a 3 kila sena. Odevzdávat se muselo i sádlo z domácích porážek. Byl vydán zákaz podávat stravu nádeníkům, dávat něco žebrákům, v domácnostech péci bílé pečivo — koláče, pořádat domácí hostiny — krmáše, křtiny. Kronika se zmiňuje i o šízení na váze při dodávce zrekvírovaného dobytka, nebylo možno se proti tomu ohradit.

V roce 1917 byl hlad tak vystupňován a žádosti hladového davu na zdejším hospodářském úřadě nebyly vyslyšeny, proto došel zástup asi 200 žen do dolnosklenovského mlýna, kde se ženy u mlynáře Škarudy dožadovaly mouky a krupice. Pomocí dalších občanů, kteří se k nim přidali, byly pytle s moukou a krupicí vyneseny na dvůr, naloženy na dva vozy a dovezeny na Hukvaldy na úřad, tam musela hospodářská rada mouku a krupici občanům prodat. Lidé si sami nic násilím nevzali. Místní obchodník Kulka,

kdž viděl rozzuřený zástup lidu, začal ze strachu před tím, že by mu mohlo být zboží vyházeno na ulici, prodávat zatajené zásoby cukru i jiného zboží. Viníci byli soudem jen málo potrestáni, jen mlynář a hospodářský úřad obdrželi důtku. V roce 1918 již nebyl vydáván ani petrolej ani svíčky, v obci byla tma.

Pisatel rychaltické farní kroniky se rovněž zmiňuje o rekvizicích a o mobilizaci mužů na frontu. Uvádí však, že pozůstali mužů povolanych do války dostávali od státu slušnou podporu, z níž některé ženy i ušetřily, jiné zase žily rozmařile. I on píše o zvyšující se drahotě potravin. Uvádí i zabavení kostelních zvonů v roce 1917. V zápise za rok 1918 kritizuje práci vyživovacích úřadů, jejichž vinou se mnoho zásob potravin zkazilo, i to, že jednotlivci bohatli na úkor většiny, která hladověla a v zimě při nedostatku otopu mrzla.

Oba kronikáři se shodují v názoru na Židy, kteří byli do naší obce převezeni na podzim v roce 1916. Oba píší, že byli zanedbaní, špinaví, dotěrní. Zvlékli zde nakažlivé nemoci, zvláště skvrnitý tyfus.

Ve školní kronice rychaltické školy píše nadučitel Vojtěch Polach o akcích, kterých se během války zúčastňovala školní mládež. Byl to třeba sběr bylin, vlny, kaučuku, učitelé i žáci asistovali při soupisu zásob a osetých a osázených ploch, což kritizuje v obecní kronice kronikář Smolík.

Osmadvacátý říjen roku 1918 jako památný den uvádějí všechny kroniky (článek byl v 5/98 Hukvaldského občasníku). Píše se v nich o slavných bohoslužbách, slavnostních průvodech, ale také o pokračující bídě, dalším zabavování potravin.

Všichni kronikáři psali maličko subjektivně, poplatně době, v zásadních věcech však shodně. Je velmi dobře, že kroniky psali a zachovali nám i generacím, které po nás přijdou, cenné zprávy.

(V příštím čísle léta 1921—1940)

Karla Klečková

Války v Bosně

Ke koloritu Horního Sklenova neodmyslitelně patří hospoda na Bosni. Původně dřevěná budova zde stojí od nepaměti. O tom, že se pod její střechou scházely nejružnější společnosti, svědčí i vypravování paní **Ludmily Kubalové** z horního konce:

„Můj otec, Antonín Boháč (na fotografii vpravo), byl za 1. světové války legionářem v Jugoslávii. Spolu s ním tam tehdy odešlo bojovat více mladých mužů tady z okolí. Dostali se do zajetí do Ruska a domů se vrátili snad až rok po válce. Divoká příroda Horního Sklenova jim velmi připomínala krajinu v Jugoslávii — kopce, doliny, potok... stejně jako tam, v Bosně a Hercegovině. A že se na tom shodli u piva právě v té hospůdce, rozhodli se pojmenovat si ji na památku „Bosňa“. Dnes se tímto názvem označuje nejen hospoda, ale celý kraj mezi Kazničovem a Větkovickou přehradou.

O téměř dvacet let později se na Hájo-

vě, jak je rozcestí k Lubině, objevila „finanční budka“. To jsem navštěvovala posledním rokem měšťanku v Příboře, takže jsem do školy chodívala přes hranici. Financi byli fešáci, moc se mi tenkrát líbili. Přišla druhá světová válka. Pamatuju si, jak nás Němci zabírali. Vracela jsem se tehdy s kamarádkou domů z Hukvald, kde jsme se u paní Sobotíkové učily za švadleny, bylo kolem deváté hodiny večer. Když jsme přicházely ke kostelu, najednou jsme uslyšely strašný rachot a už se kolem řítily německé tříkolové motorky, helmy, bodáky na flintách... vidím je, jako by se to stalo včera. Krčily jsme se za křovím a čekaly, než nás celá ta kolona mine.

V roce 1941 jsem se vdala. Za války vybírali svobodné dívky. Byla jsem ještě velmi mladá, ale abych nemusela odejít, rozhodli jsme se s manželem nečekat. Přesto jsme se museli rozloučit, svatba nám nepomohla. Za půl roku brali jeho ročník, a tak ho odvedli. Pracoval 3 roky v Klingenthalu.

Dovolenou nedostal ani v prosinci 1944, když byl ve Vítkovicích za sabotáž popraven můj bratr. Mohl odjet domů až na přelomu února a března pětáctýřicátého roku. Z této dovolenky už se ale do Německa nevrátil, přidal se k partyzánům a těch pár měsíců do konce války se skrýval po lesích někde na Kazničově. Měli jsme hrozný strach, že nás za to všechny postřílejí. Přišel se na něho ptát četník, že dostali hlášení, že není na pracovišti a kde prý je? Plakala jsem před ním, že snad leží někde mrtvý, když se bombardují města, nádraží...

Ale kde manžel je, jsem skutečně netušila. Věděla jsem, že své „centrum“ mají partyzáni v Bosni. A jak už jsem jednou tu nejistotu nemohla vydržet, zašla jsem tam a prosila paní hospodskou ať mi řekne pravdu, ať mi poví, jestli je tady nebo odjel. Ale ona na to jen: ty jsi ještě takové hloupé mladé děcko, ty bys to vyžvanila, nic ti neřeknu. Bránila mlčením také svého manžela a syna, oba byli u partyzánů.

Když pak hnali Rusové Němce směrem na Meziříčí, museli jsme všichni utéct

z domu. Neměli jsme čas ani pozamykat, ne tak něco sbalit, sotva jsme stačili popadnout nějaké to jídlo a prchali jsme do Hůrky. Chlapi tam postavili zemljanky — vykopali díry v zemi, nanosili chvojí. Tři nebo čtyři dny se tam ukrýval celý náš horní konec, včetně dětí v peřinkách. Však já jsem tam také byla se synem Tondou, ten byl tenkrát ale dobře schovaný — v bříšku. Viděli jsme, jak v Rychalticích hoří kostel, z Císařské cesty (cesta od Místku na Příbor) se bez přestávek ozývala střelba, burácela nad ní letadla.

Už jsme toho měli všichni dost, my, Němci i Rusové. Z nuceného pobytu v Hůrce mi utkvěla v paměti tato příhoda: Když sbírali muži v lese dřevo na zemljanky, objevil se proti nim ruský voják, mířil na ně samopalem a ať prý nemají strach, že chce jen chleba a nějaké šaty — civil. Tak náš táta sebral odvahu a šel domů pro ten chléb, i když vojáci byli všude po dědině a střílelo se ze všech stran. Přibral i jakýsi starý kabát po dědovi, ale když se vrátil nahoru do lesa, mladinký Rus už byl pryč. Kdoví jestli se mu podařilo utéci.

Nejhrůznější vzpomínku mám na to, jak fronta přešla. To bylo něco strašného. Cesta v Rychalticích byla posetá mrtvolami. Postřílení vojáci, koně — všichni chlapi, co byli doma, ale i partyzáni, co už se nebáli vyjít, všichni šli tu spoušť odklízet. Mrtvé odnášeli do hromadného hrobu na rychaltickém hřbitově“.

S paní Kubalovou si povídala

Jana Kročová

55 let od konce druhé světové války

V následujících bodech si stručně připomene podstatné události související s ukončením druhé světové války v Evropě v květnu 1945.

A. JALTSKÁ KONFERENCE

Ve dnech 4.—11. února 1945 se na Krymu uskutečnila druhá schůzka šéfů vlád USA, Velké Británie a SSSR (po teheránské konferenci konané 28. listopa-

du— 1. prosince 1943), na níž byla učiněna dohoda o koordinaci vojenského postupu v poslední fázi války a poválečném uspořádání světa (o bipolárním rozdělení Evropy).

B. KONEC VÁLKY U NÁS V OBCI

Od poloviny února do poloviny března roku 1945 byl v obci rozmístěn nacistický ženijní útvar (k načerpání sil do nových bojů). Za stolařstvím pana Čajánka v Dolním Sklenově stavěli ženisté cvičně most přes řeku Ondřejnici a na řece mezi splavem pod mostem v Dolním Sklenově a splavem u pana Grufíka měli několik člunů poháněných benzinovými motory s plochým ramenem sloužícím jako kormidlo, na jehož konci byla hnací vrtule (široké čluny s velmi malým ponorem, určené pro přepravu vojáků po vodě). Jako památka zůstaly po těchto ženistech dlouhou dobu otvory vysekané v pilířích mostu — byly určeny k umístění náloží trhavin k likvidaci mostu. Naštěstí k tomu nedošlo, stopy po nich však zůstaly dodnes.

Poslední dny nacistické okupace probíhaly následovně:

Ve středu 2. května v 9 hodin došlo k prvnímu hlubkovému náletu sovětských letadel na křižovatce silnic v Rychalticích, přes kterou ustupovalo německé vojsko směrem na jih. Před polednem k druhému a po poledni ke třetímu (se zápalnými bombami) a střelbou z palubních zbraní. Následek byl hrůzný. Silnice byla ucpána rozstříleným vozatajstvem (povozy, koně, němečtí vojáci) na všechny čtyři světové strany, do vzdálenosti cca jednoho kilometru. Po celý den i po den příští bylo slyšet blížící se kanoádu.

Ze čtvrtku 3. na pátek 4. května prošla obcí rakouská horská divize, které velel generálleitnant Klath (přenocoval na Hukvaldech v domě pana Svitáka č. p. 86).

V sobotu 5. května byly od časného rána do pozdní noci sváděny kruté boje na území obce, především v části Rychaltice, podporované dělostřeleckou palbou. Na rozhraní Rychaltic a Dolního Sklenova vytvořili Němci obrannou linii (Krestův potok—kostel—škola—Vápenky—Hájov). Ve věži kostela byla umístěna nacistická pozorovatelná, odkud byla polním telefonem řízena palba nacistického dělostřelectva, umístěného na zahradě usedlosti pana Hřčka v Dolním Sklenově a prohlubni na Vápenkách v Rychalticích. Ve sborovně rychaltické školy bylo kulometné hnízdo a naproti pod lipami u kapličky nacistický tank — tygr. Po dělostřeleckém zásahu kostela a následném požáru (v odpoledních hodinách) se nacisté ocitli bez pozorovatelná a dělostřelectvo tak pozbylo na významu a střelbu ukončilo. Osvobozovací boje se protáhly až do hluboké noci, ve které ustala i střelba pěchotních zbraní.

Závěr osvobozovacích bojů byl doprovázen řadou požárů způsobených dělostřeleckou palbou. Například v Dolním Sklenově hořela hospodářská budova

u mlýna pana Ondříčka a stodoly u usedlosti pana Jalůvky (nacisté tam měli muniční sklad). V Rychalticích, kde po celou sobotu byly sváděny urputné boje, hořela po dělostřeleckých zásazích řada objektů — střecha a věž kostela sv. Mikuláše, dům pana Šmiřáka, pana Fajkuse, pana Zátopka, v domě u pana Tomančáka, kovárství pana Kováříka na křižovatce, u Lyčků, u Kološů na „vrškách“ a na Vápenkách stoh slámy.

V neděli 6. května za úsvitu jsme vítali osvoboditelé — sovětské vojáky. V pondělí 5. května v 9 hodin se v hotelu Mičaník konalo shromáždění občanů, na kterém byl zvolen první místní národní výbor (MNV) v čele s předsedou p. Mořicem Tuscherem, řídícím učitelem školy na Hukvaldech (pro obec Sklenov). Pozn. redakce: V Rychalticích byl prvním předsedou MNV zvolen pan Hugo Tetenc.

Na rychaltickém hřbitově bylo pohřbeno 27 sovětských vojáků, z toho jeden důstojník, kteří u nás padli. Později byly jejich ostatky přeneseny na hřbitov do Frýdku-Mítku. Za německé okupace bylo umučeno v nacistických koncentračních táborech nebo popraveno a zahynulo 23 našich občanů, a to: Bělunek Michal, Blaheta Ludvík, Bujnošek Bohuš, Ermis Ladislav, Ermis Jan, Fojtík Ludvík, Hykel Bedřich, Janča František, Marek Jan, Marek Vojtěch, Matějek Leopold, Morys Jan, Rek Adolf, Sviták Otakar, Tomančák Alois, Vantuch Václav, Zátopek Dionysius a Židě Kulka Emanuel, Kulková Františka, Siberstein Max, Silbersteinová Berta, Sterlichová Anna a Sterlichová Erna (ročník 1932). Pokud je uváděn počet obětí 24, je počítán i Šulěř František z Rychaltic, který však v době zatčení byl již občanem Mniší, kde se oženil.

C. OSTATNÍ INFORMACE Z KONCE VÁLKY

— V době pražského povstání 5. května byla v Praze soustředěna miliónová armáda maršála Schörnera (seskupení německých armád Střed).

— V pražské operaci bylo nasměrováno od Berlína do Ostravy a Brna na dva milióny sovětských vojáků.

— V pondělí 7. května podepsal generál Jodl ve francouzské Remeši bezpodmínečnou kapitulaci, Němci měli ukončit válečné operace 8. května ve 23.01 hodin. To potvrdila v úterý 8. května v Berlíně i německá generalita na vyšší úrovni: polní maršál pozemních vojsk Keitel, generál letectva Stumpff a admirál námořnictva von Friedenburg. Proto je 8. květen 1945 koncem 2. světové války, i když v Praze se ještě bojovalo. Ta byla osvobozena 9. května 1945.

— Ve druhé světové válce, rozpoutané fašistickým Německem, zahynulo na 50 miliónů lidí, z toho 11 miliónů v nacistických koncentračních táborech. Válka zanechala na 35 miliónů válečných invalidů. Byly zničeny nevyčíslitelné hodnoty, nenahraditelné kulturní památky lehly popelem, z měst a lidských obydlí se stala pohřebiště.

— Československo zaplatilo 360 tisíc obětmi. Na území je pochováno přes 140 tisíc sovětských vojáků (v samotné ČR jich padlo na 25 tisíc a okolo 1200 vojáků USA).

D. POSTUPIMSKÁ KONFERENCE

Tato konference šéfů vlád vítězných velmocí (J. V. Stalin, H. Truman, W. Churchill, vystřídán v závěru konference novým premiérem C. R. Attleem), konaná ve dnech 17. června— 2. srpna 1945 v Postupimi u Berlína, učinila definitivní tečku za druhou světovou válkou, a to:

— schválením zásad spojenecké politiky vůči Německu,

— úpravou a rozdělením reparací,

— uznáním západních hranic Polska na Odře a Nise,

— souhlasem s odsunem německého obyvatelstva z Polska, Československa a Maďarska a

— dohodou o okupačních pásmech v Rakousku.

Zdeněk Hubeňák st.

Pan Josef Ondříček – čestný občan naší obce

Tento článek navazuje na vzpomínku o konci 2. světové války. Chce připomenout statečného člověka, který byl právě v závěru války těžce poznamenán. Byl to pan Josef Ondříček, mlynář z Dolního Sklenova. Při osvobozovacích bojích 5. května 1945 byl zasažen 14 střepinami z granátů, přišel o oko, následky zanechalo zranění ruky i nohy. Pamětníci dodnes vzpomínají na to, jak mlynář pan Ondříček za války lidem, místním i z okolních vesnic, pomáhal, vždy tam byla pro ně mouka. S nasazením života přechovával ve mlýně zajatce. Za tyto činy mu bylo MNV Sklenov dne 27. července 1945 uděleno čestné občanství obce Sklenov. Na diplomu (viz dole) je 18 podpisů, předsedou tehdejšího MNV byl

řídící hukvaldské školy Mořic Tuscher. Také Chlebovice (15. října 1945) a Kateřinice (v lednu 1946) panu Ondříčkovi předaly diplom čestného občana. Při této příležitosti bych se chtěla omluvit potomkům pana Josefa Ondříčka, že jeho jméno v článku o čestných občanech naší obce nebylo uvedeno. Nikde o tom nebyla zmínka. Jsem velice ráda, že jsem byla na to, že pan Josef Ondříček je čestným občanem, upozorněna a mohla o tom napsat. Čestné členství udělili panu Josefovi Ondříčkovi i hukvaldští hasiči.

Pan Josef Ondříček se narodil před sto lety — 3. dubna 1900 — v obci Mezeříčko u Letovic v rodině kočího. Jako chlapec odešel sloužit do mlýna v Lazinově. Tam se později vyučil mlynářem. Krátce pobyl na frontě v 1. světové válce. Potom putoval jako krajánek, až došel v roce 1919 do mlýna v blízkém Mošnově, kde strávil asi

7 let. Pak si pronajal mlýn v Lichnově u Frenštátu pod Radhoštěm a potom ve Skotnici u Příbora. V roce 1928 se oženil s Andělou Blahutovou z Krmelína, v roce 1929 koupil od mlynáře Bajera mlýn v Dolním Sklenově. V roce 1935 ho přestavěl.

Po válečných letech se ve mlýně dále mlelo. Pak se stalo to, že již za několik málo let se zapomnělo na jeho zásluhu v době války a počátkem 50. let se o pana Ondříčkovi jednalo jako o kulakovi, někteří členové tehdejšího MNV a výboru KSČ ho chtěli z obce vystěhovat. Naštěstí se tak nestalo, pan Ondříček v Dolním Sklenově s rodinou zůstal. Mlýn byl znárodněn, posléze byl provoz v něm zastaven a pan Ondříček pracoval jako skladník a vrátný. Mnozí z nás si ho pamatujeme, s černou páskou na oku, napadajícího na zraněnou nohu. Dožil se 74 let, zemřel 11. června 1974. Čest jeho památce!

Karla Klečková

Pietní akt s kladením květin k oběma pomníkům obětem světových válek se uskuteční v předvečer 55. výročí ukončení 2. světové války v naší obci dne 5. května v 17.00 hod.

Kultura

Paměti Ludmily Žákové

Dyž jsem šla k prvnímu sv. přijímání, dostala jsem na pěkné bílé šaty. To bylo radosti. Nevím, v kterém to bylo, zase koupil Mistr Janáček od své švagrové domek na podhoří, kde od toho času o prázdninách bydlel. Vždycky se k nám stavil, dyž šel okolo. Potem se to stalo s tím lesem Tatínek byl hajným u pana Junga. Sedlák Jalůvka z Dolního Sklenova potřeboval peníze na vyplacení věna sourozencům, a tak nabídnul svůj les na prodej. Pan Jung říkal, že ho kupí. Už měl dovezené smrčky, ale najedenkrát se spáčil, že z koupě nic nebude. On už byl takový. Tak tatínek šel s chlapci sadit ty malé

stromky do Rychaltic na jeho pole. Bylo to buď do „Hlubokého“ u Hájova, „Odřeného“ nebo „Kornetáka“. Mistr Janáček tatínka potkal, ptal se kde ide, a dyž mu to vyložil, tak bez zamyšlení řek, že ten les kupí. No bylo v něm edem málo stromků, samé křibí, tak to stálo edem 10 tisíc Kč. Tak jsme tam potem vysazovali hodně sosniček, smrčků a jedliček. Též se dělaly serpentínové chodníčky a na vrchu dal Mistr postavit lavečku. Tam rád sedával. Chodníčky pořád zarůstaly ostruziním, tak dokud žil, se to každý rok čistilo. Lidé si aspoň pár korun vydělali. Tatínek mu les hlídal. Potem přišel druhý sedlák — Emil Holub, lesy spolu susedily, a zase ho Mistr Janáček kupil. Tam už byly pěkné stromy, a tak to stálo 20 000 Kč. Milostpaní, jak přijela, povídala: „Sládečku, jak ešče někdo přide prodávat les, tak už to panovi nepovídejte, to by nás nebylo ani za co pochovat“. Naši potem povídali, dyž ta poslední vůle, ten soud po smrti Mistra telko tisíc stál, že moh rači kupit všechny lesy. Mistr měl velku radost z domku a ešče větš z lesů. Škoda, že jich nic neužil. Ešče mám jednu vzpomínku, tu jsem ešče žádnému nevykládala. Bylo to v roce 1922. Byl v Brně orelský slet. Já jsem byla náčelní. Horší to bylo s krojem. Na ten jsem si musela po korunkách sama vydělat. To včil děcka, co si zamanu, to dostanu. No byla jsem šťastna, že mám kroj. Jela jsem s dorostenkami a maminka, že ať nezapomenu se podívat k pánům Janáčkům. To se rozumělo samosebou. Být poprvni v Brně a nejit je navštívit. Tak hned jak jsme přijely se sestřenku Žofku, sestru J. V. Sládka, jsme jely a šly je hledat. Dost nám to dalo práce, ale našly jsme ten pěkný domeček. Přišel nám otevřít sám Mistr. „No, ty vypadáš,“ mi řek na přivítanu. No to byla na mne sprcha. Měla jsem hned slze v očech. Milostpaní to viděla, hleděla to zamluvit, pravila mi: „Nic si z toho nedělej, my jsme tu zvyklí na červenou barvu, chodí okolo nás Sokoli.“ Ale on hned obrátil, vydil nás po domečku, všeko ukažoval. To byl celý on, co na srdcu, to na jazyku. Esli to koho bolelo, na to nedbal.

Nechápala jsem proč je tak na Čechy zlý. Vždyť přece studoval v klášteře, hrál v kostele a složil Glagolsku mšu. Ež jsem přijela domů, stěžovala jsem se první mamince. Ona mi pravila, že to bude proto, že je taký národovec. Že slečna i milostpaní nesměly psát německy rodičům a staříčkům, třebaže oni neuměli česky.

Podruhé, když jsem byla v Brně, to byl prostřední synek Vincek nemocný, jela jsem s ním na kliniku v roce 1937. To už Mistr Janáček nežil. Potřetí, dyž jsem byla za Vinckem — ležel v ústavě u mrzáčků na Koňance v Královém poli, šla jsem k nim, ale zrovna umírala milostpaní. Tak každá návštěva u nich byla pro mne smutná.

Po první světové válce začínaly oslavy. To jsme pletli věnce, to bylo radostí, protože ještě žil. Na svatbu v roce 1926 mi poslal dar s věnováním. Bratr měl za rok svatbu — roku 1927. Dostal 3 000 Kč. Jak představoval domek, tak nás tam též zavalal, ať se podíváme. V roce 1928 se k nám stavil. Šel z obchodu s paní Stösslovou, kupil nože a manžel je měl nabrusit (paní chtěla vařit sama, její chlapec chodil do hotela). Představoval mě té paní: „To je to děvče Sládečkovo“. Už jsem měla skoro 28 roků a pořád mě měl za děvče. Když šli domů, zapomněli se stavit, tak jsem za nimi utíkala s tymi nožami až na širokou mezu. Rozloučila jsem se s nimi — a to už naposledy. Za několik dní slšíme, že ho odvezli, že zemřel. No to byla hrůza. Zdravý, plný síly a naráz ho není. Ubohá milostpaní, jak jí bylo. Dyž tu přijela po pohřbu, jak byla zničená. Dala tatínkovi takové staré velké hodinky. Je při nich slečnin medailonek i její vlasy. Máme hodně věcí po slečince. Maminka nemohla vědět, že bude každý řádek po Mistrovi tak vzácný, a všecko od nich schovávala. Tak máme ty nejlepší dopisy, když slečna umírala a umřela. Deset roků je měl půjčené pan Hradil, když dělal v roce 1938 to pásmo. Naši zemřeli a nemohla jsem jich nijak dostat. Též jsem hodně věcí dala do muzea. Každý rok se k nám přijde někdo podívat. Nedávno tu byl

pan doktor s paní z Brna. I dr. Ivo Stolařík, když byl na pohřbu pana Sobotíka. Povídal, že se přišel podívat na malú Lidku. Já mu povídám: „A vidíte staru babičku. Mám už tři vnučky. Nejstarší syn Karel má dvě děvčata, prostřední Vincek jedno děvče, nejmladší Ferda přišel z vojny. Manžel je už na důchodě. Já ještě chodím do JZD. Jsem členku. Vždycky jsem obdivovala Mistra Janáčka, jak byl ohromně činný až do smrti. Je nám všem příkladem. Pan Jan Sobotík měl 85 roků a dělal pořád v pekařství — až do smrti. Jeho obdivovatel Jan Morisák, ač v důchodu, ještě pořád pracuje.“ — (Dokončení v příštím čísle).

Pro Hukvaldský občasník připravil

Karel Žák, člen KaSK

Kostel sv. Maxmiliána na Hukvaldech

(Pokračování výběru z diplomové práce Jaromíra Holuba)

Ve farní kronice se uvádí, že stavba kaple započala roku 1759 a ještě téhož roku byla zasvěcena sv. Maxmiliánovi.

Rovněž není zjištěno, kde byly instalovány první varhany, ale je zřejmé, že již v době působení Jiřího Janáčka zde nějaký nástroj musel být. Podle farních archivů byly dnešní varhany postaveny v roce 1910. Farní kronika uvádí: „Když 4. června 1910 vyjžděla jeho Kn. A. Milost pod Hukvaldy, aby vykonala vizitaci v děkanství příborském, byl již hřbitov ohrazen, hlavní kříž už stál, jen vnitřní zařízení bylo třeba ještě provést. Při vstupu do kaple zazněly také poprvé nové varhany v zámecké kapli, které byly postaveny brněnským varhanářem Vojtěchem Kášem a zaplacený Jeho Kn. A. Milostí. Jednalo se o jednoduše provedené varhany, které měly jen pár rejstříků. Prospekt varhan stál na zábradlí pavlače a hrací stůl byl umístěn na boku přímo u pískal.“

Na tyto varhany také později hrával Leoš Janáček, když se vracel na své rodné Hukvaldy. Jeden z pamětníků — Jan Morisák — vzpomíná: „A ze dvakrát nam

tam pan Janaček hrál, a do tych varhan tak bil, a ta hlava, ta se mu tak třepala. Dyž přidu do našeho kostela, tak ho tam eště pořad vidim za tymi varhanami. A okna se enom chvěly, dyž začal hrát.“

Ke generální přestavbě varhan došlo až v roce 1948. Přestavba byla zadána varhanáři Bohuslavu Hrabovskému, toho času bytem Dolní Sklenov čp. 4. Značnou část prací provedl Karel Žák z Hukvald, který byl v této době u varhanáře Hrabovského na učení. Prospekt starých varhan, který stál na zábradlí pavlače, se odstranil a na jeho místo byl postaven opravený hrací stůl s rozšířenou dispozicí včetně opravené pedálové klávesnice. Byly pořízeny nové vzdušnice a přidány nové píšťaly. V důsledku malého prostoru na kůru byla část větších píšťal pod klenbou zahnutá. Ve věži, kde byly umístěné zásobní měchy, byly velmi špatné povětrnostní podmínky. Měchy velmi navlhly a přestaly plnit svoji funkci. Nové byly vyrobeny z koženky a slouží svému účelu dodnes. Věž byla posléze oddělena od samotného kostela sklem. Podle finančního rozpočtu z října 1948 stála oprava varhan 109 650 Kč, z čehož polovina byla hrazena ze sbírek v kostele. Závěrečné práce mohly započít až po instalaci nových věžních hodin, a proto se oprava protáhla až do roku 1951. Důvodem časové prodlevy byl nedostatek finančních prostředků a také nastupující komunistický režim, který opravě varhan v místním chrámu nepřál.

V době, kdy na varhany hrával Karel Žák, si veškeré opravy prováděl sám. Po ukončení varhanní činnosti začaly varhany postupně chátrat. V roce 1969 již byly tak zchátralé, že se ve farnosti začalo uvažovat o koupi nového nástroje. U roku 1970 je ve farní kronice poznamenáno: „Varhany, na které hrával ještě Leoš Janáček, jsou skoro nepoužitelné. Po celý rok bylo šetřeno na nové varhany. Ježto Krnov oddálil naši objednávku až na rok 1972 a stále stupňoval cenu, byly objednány elektrofonické varhany v Hradci Králové. Na varhany bylo do konce roku vybráno a darováno 16 406 Kč.“

V roce 1971 byly zakoupeny nové elektrofonické varhany COMBO II z továrny

Československé hudební nástroje v Hradci Králové. Byly dodány koncem března za 51 600 Kč. Na úhradu této částky bylo do konce roku 1971 formou sbírky a na darech získáno celkem 39 200 Kč. Nové varhany byly umístěny na bok kůru vedle starých mechanických varhan, kde původně stál (před opravou v roce 1948) hrací stůl.

V září 1989 byla dokončena oprava starých varhan a při bohoslužbách se opět po osmnácti letech začalo hrát na původní varhany. Tuto opravu provedl varhanář Josef Zadina ze České Lípy. Elektrofonické varhany nechal tehdejší farář P. Josef převést do kaple na nedaleký Myslík. Farníci z Myslíka za ně zaplatili 10 000 Kč.

V roce 1995 byly elektrofonické varhany značně rozladěny a přestaly plnit svoji funkci. Jejich opravu provedl pan Matula z obce Tichá. V roce 1996 se varhany nacházely již ve velmi špatném stavu a oprava již nepřicházela v úvahu. V říjnu 1996 byly zakoupeny nové dvoumanuálové elektrofonické varhany DDELICIA SALTON za 15 000 Kč. Původní elektrofonické varhany umístěné na hukvaldském kůru a později na Myslíku byly převezeny k varhaníkovi Morysovi do Kozlovic, kde jsou dosud.

V roce 1995 provedl varhanář Alois Kosterka z Opavy-Slavkova se svým pomocníkem generální opravu tak zvaných „Janáčkových varhan“. Ta spočívala ve výměně dřevěných píšťal, které byly napadeny červotočem. Dále se varhany kompletně vyčistily a naladily. Opravu nástroje uhradil Janáčkův fond se sídlem v Brně.

Místní varhaníci:

1848—1866	Jiří Janáček
1866	Amálie Janáčková (od 8. března do 5. října)
1866—?	Josef Obrátil
?—1901	Jan Návrat (žil 1865—1939)
1901—1929	Jindřich Dohnal
1937—1947	Vojtěch Návrat
1947—1954	Karel Žák
1954—1971	Vojtěch Návrat
1971—1972	Alois Čajánek
1972 (dosud)	Eva Kubénová

Připravila *redaktorka Svatava Hrabovská*

VII. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO HUDEBNÍHO FESTIVALU JANÁČKOVY HUKVALDY

PROGRAM

10. června hradní motta 14 hod.

Hradní zpívání

účinkují: Dětský pěvecký sbor Ondrášek, Nový Jičín, Ostravský dětský pěvecký sbor ZUŠ E. Marhuly, Ostrava, Dětské operní studio NDM Ostrava (trochu jinak)

amfiteátr 19 hod.

Bohuslav Martinů: **Divadlo Za branou**
účinkuje NDM Ostrava

11. června hradní motta 14 hod.

Hradní zpívání

účinkují: Štývarův dětský sbor DDM Třinec, Pardubický dětský sbor, Koncertní sbor Permoník ZUŠ B. Smetany v Karviné, Dechová komorní harmonie Janáčkovy konzervatoře Ostrava

amfiteátr 17 hod.

Jaroslav Kříčka: **Ogaři**, opera NDM v Ostravě + děti ZŠ L. Janáčka Hukvaldy

17. června hradní motta 14.30 hod.

Věc Cage

účinkují: Janáčkova konzervatoř Ostrava

amfiteátr 17.00 hod.

Antonín Dvořák: **Rusalka**

motta — 20.30 hod.

F. Burian: **Paříž hraje prim** (F. Villon) — premiéra, komponovaný večer poezie, tance a hudby, režie L. Golat

18. června hradní kaple 14.00 hod.

Koncert francouzské hudby

účinkují:

Dušan Foltýn – hoboj,
Tomáš Thon – varhany

hradní motta 16.30 hod.

Kytarový recitál Lubomíra Brabce

20. června amfiteátr 11.00 hod.

Jaroslav Kříčka: **Ogaři**
představení pro děti

21. června amfiteátr 11.00 hod.

Jaroslav Kříčka: **Ogaři**
představení pro děti

24. června hradní kaple 15.00 hod.

J. S. Bach: **Kávová kantáta** (premiéra),
režie Ilja Racek

amfiteátr 17.00 hod.

L. Janáček: **Taras Bulba**
A. Tučapský: **Stabat Mater**
účinkuje: Janáčkova filharmonie Ostrava,
dirigent Paolo Gatto, Vysokoškolský
pěvecký sbor Ostravské university

hrad 21.00 hod.

Time of Dance — I. část
Píseň o spící panně,
účinkuje Akiko Matsuda, Japonkso

25. června kaple 15.00 hod.

J.S. Bach: Kávová kantáta

amfiteátr 17.00 hod.

Leoš Janáček: **Počátek románu**
(premiéra)

1. července kaple 15.00 hod.

Kytarový recitál

účinkují: Uroš Dojčinovič (Jugoslavie),
Vladimír Petrášek

amfiteátr 18.00 hod.

L. Janáček: **Příhody Lišky Bystroušky**
účinkuje opera Ústí nad Labem

hradní motta 21.00 hod.

O lásce a milování na hradě Hukvaldy
(večer milostné poezie)

2. července hradní motta 15.00 hod.

Leoš Janáček: **Sonata**

amfiteátr 17.00 hod.

Leoš Janáček:
Příhody Lišky Bystroušky
účinkuje
opera Ústí nad Labem

Letošní sezóna na hukvaldském hradě

Její zahájení souvisí s natáčením ruského celovečerního filmu *Je těžké být Bohem*. Aby se mohlo filmování uskutečnit, došlo k určitému skluzu v natáčení, bylo nutné prodloužit smlouvu o pronájmu hradních prostor filmové společnosti ANKOR film s. r. o. se sídlem v Praze, a tak posunout zahájení sezóny až na 20. května.

Fond Janáčkovy Hukvaldy, který na hukvaldském hradě zajišťuje veškeré kulturní akce, svolal na 25. dubna do Divadelního kubu NDM tiskovou konferenci, na kterou přijali pozvání zástupci společnosti Ankor film pan Alexander Bykov, ředitel, paní Irina Bykovova, jednatelka a producent filmu pan Viktor Izvekov z petrohradské filmové společnosti. Ti odpovídali na dotazy novinářů týkající se natáčení.

Režisér filmu Alexej German si jako námět filmu vybral stejnojmenný román bratří Strugackých a se svou manželkou, scenáristkou Světlanou Karmalitovou napsal scénář. Představitelem hlavní role je Leonid Jarmolnik, známý ruský herec a moderátor, pan Izvekov i pan Bykov ho přirovnali k našemu herci Martinu Dejdarovi. Hukvaldský hrad — také Helfštýn, Točník — pro realizaci vybral filmový architekt Georgij Kropačov k vybudování kulis středověkého města. Právě pro zajímavost dekorací je jednáno, aby alespoň jejich část po nějakou dobu sezóny, po ukončení natáčení, mohli vidět návštěvníci hukvaldského hradu. Komparzisté jsou vybírání již delší dobu a konkurz stále pokračuje. Celkem se na filmu má podílet asi 150 osob. Některé scény jsou točeny ve spolupráci s českou kaskadérskou firmou IPÓN. Producent filmu pan Viktor Izvekov, který v Česku natáčí poprvé, je velmi spokojen s profesionalitou firem, které spolupracují, se vstřícným přístupem, příjemnou atmosférou. Stáb během filmování na našem hradě bude sídlit v Novém Jičíně a samozřejmě i na Hukvaldech. Termín dokončení filmu zatím nebyl uveden. Bylo však přislíbeno jednat o uskutečnění předpremiéry.

Pokud se jedná o další kulturní akce na hukvaldském hradě, připravuje Fond Janáčkovy Hukvaldy na sobotu a neděli 20. a 21. května divadelní zpracování *Máje* K. H. Máchy. O týden později v sobotu 27. a v neděli 28. května to budou **Rytířské slavnosti** s bohatým programem. Sobotní a nedělní odpoledne 10. a 11. června budou patřit představením především pro děti. Je připravovaná **Malá čarodějnice** a **Čertoviny**. Od 17. června do 2. července je hrad vyhrazen pro **VII. ročník Mezinárodního hudebního festivalu Janáčkovy Hukvaldy**. Na červencové volné dny — 5. a 6. července — jsou připraveny v hradní kapli **varhanní koncerty**. S historií a současností **sokolnictví** se mohou návštěvníci seznámit při ukázkách prací s dravci v sobotu a v neděli 8. a 9. července (celodenně). V sobotu a v neděli 22. a 23. července by mohli zájemci po celý den shlédnout **hradní slavnosti, módu a šperky** a během srpna **výstavu řezbářských prací**. V sobotu a v neděli 19. a 20. srpna proběhnou ve spolupráci se Společností pro kulturu a umění v Ostravě a souborem lidových písní a tanců Hlubina **celodenní setkání účastníků festivalu městských folklorních souborů** s mezinárodní účastí. O týden později to budou **písně a tance z okolí Hukvald, Kuncic a Hornácka** v podání souborů Valašský vojvoda z Kozlovic, Lipovjan z Lipové a Důbrava z Březové, vystoupit by měl i Alfréd Strejček a Otakar Brousek st. v pořadu **Hukvaldské studánky**. V sobotu a neděli 9. a 10. září se na hukvaldském hradě objeví pohádkoví hosté v divadelním představení **Strašidlo Cantervillské** nebo **Tuze smutná princezna. Vítr ve větvích Sasafrasu** — zatracené opravdickej western (divadelní představení) by měl být 16. a 17. září. Na závěr je připraveno **vystoupení klubu vojenské historie** pod názvem Hukvaldy za Marie Terezie.

Provozovatel hradu — Fond Janáčkovy Hukvaldy — se během letošní sezóny bude snažit vyjít co nejvíce vstříc požadavkům návštěvníků, například to bude snaha prodloužit s přihlédnutím k počasí otevírací dobu hradu. Těší se na velkou účast při všech akcích.

Karla Klečková

Odbor klubu českých turistů
při TJ sokol Hukvaldy

pořádá v neděli dne 7. května 2000

19. ROČNÍK

turistického pochodu

Po zarostlém chodníčku

Start a cíl:

Koupaliště na Hukvaldech.

Start od 7.30 do 10 hodin

Ukončení pochodu ve 14.30 hodin

Startovné: 10 Kč dospělí, 5 Kč žactvo a členové KČT. Na startu obdržíte startovní lístek s kontrolním kupónem, v cíli pamětní list a na kontrole na Kubánkově čaj. Startovní lístky budou slovosatelné v tombole v cíli pochodu.

Trasa: 15 km — probíhá z koupaliště na hrad Hukvaldy, přes oboru do Měrkovic, na Kozlovice–Hradisko, Palkovické hůrky–Podvrší, Kubánkov–vrch a přes Babí horu se vrací zpět do místa startu.

V dosavadních 18 ročnících se na jaře a na podzim zúčastnilo pochodu 5350 účastníků. Největší účast byla v r. 1983 — 380, v r. 1998 — 313 a v r. 1988 — 270 účastníků.

Upozornění: Každý startuje na vlastní nebezpečí. Časy na trati ani v cíli nesledujeme. Po turistech, kteří se nedostaví do cíle po časovém limitu, nebudeme pátrat.

Adresa pro informace:

Jiří Strakoš,
Rychaltice 88,
739 46 Hukvaldy.

Ze života spolků

Ohlédnutí

za uplynulým rokem 1999, který byl vyhlášen OSN Rokem seniorů

Každoročně se začátkem nového roku scházejí členové Klubu důchodců (KD) na Hukvaldech, aby zhodnotili a posoudili, jak bylo splněno to, co si vložili do programu své klubové činnosti.

Předseda klubu, pan Vlastimil Bůžek přivítal hosty z OÚ — starostu pana Petra Sobotíka a místostarostku paní Jaroslavu Michnovou. Potěšila nás i účast ředitelky Základní školy Leoše Janáčka Mrg. Aleny Lékové, která ocenila spolupráci se členy klubu — Aloisem Piskořem, Karlem Žákem, Františkem Hrčkem a Drahomírou Kuchařovou, kteří se účastní přímé práce s dětmi v zájmových kroužcích.

K samotné činnosti našeho klubu uvádím z hodnocení jeho předsedy pana Vlastimila Bůžka:

„Počet členů KD k 1. lednu 2000 byl 171, z toho 119 žen a 52 mužů. Je pro nás již naprostou samozřejmostí návštěva ostravských divadel, kdy osm představení různých žánrů, včetně dvou koncertů, shlédlo 362 osob. Z dalších akcí, o které je vždy mimořádný zájem, byly zájezdy za poznáním — v květnu jsme navštívili zoo ve Dvoře Králové, Ratibořice (včetně zámku a krajiny, o níž píše Božena Němcová). V červnu byly zájezdy dva. První do Buchlovic a Luhačovic, druhý do Žiliny, Rájeckých Teplic a vesničky Čičmany. V srpnu a listopadu byly zájezdy do Polska za tradičními nákupy. V říjnu jsme navštívili město Kyjov, pak Místín, kde bylo občerstvení. Ve vinném sklepe se pak popijelo dobré vínko a k tomu všemu hráli naši důchodci Alois Piskoř a Karel Šlosar. Po členy sportovního typu je oblíbená pěší turistika. Hned v lednu jsme vyrazili na první výšlap oborou, v dalších měsících pak do Kozlovic Beka, po různých chodnících do Měrkovic, Mniší, přes Krnalovice do Sauny. V září pak na

Kazničov a v říjnu na Palkovické hůrky. Celkem šesti výšlapů se zúčastnilo 138 osob a bylo našlapáno asi 60 km.

V klubovně probíhaly akce s různou tematikou. Přednáška s promítáním diapositivů s názvem *Lovy beze zbraní* ukázala, jak krásná je naše příroda život v ní v každém ročním období. Byl uspořádán poslech reprodukované hudby z operet a slavných muzikálů 20. století, naše ženy předvedly své kulinářské umění s ochutnávkou a vzájemnou výměnou receptů. Zahrát a zazpívat nám přijeli důchodci ze Stramberka.

Ze života slavných byl název besedy o našich hercích a umělcích. Zajímavé bylo i vyprávění pana Aloise Piskoře o historii rodů v našem okolí i daleko v zahraničí. Naše pozvání přijala i paní doktorka Urbánková — hovořila na téma ženy v klimakteriu.

Mikulášská zábava probíhala již v předvánoční náladě za přítomnosti Mikuláše, anděla i malého čertíka. Při hudbě a zpěvu s krátkým vtipným programem jsme se v klubovně rozloučili se starým rokem. Naši klubovnu navštěvují důchodci s okolních vesnic, hlavně u příležitosti pouti na hradě. Tato akce, kterou náš klub organizuje již několik let, nám přinesla do pokladny přes 4000 Kč. Všem těm, kteří se podíleli na její realizaci, patří uznání a poděkování.

Tradiční oslava svátku matek se tentokrát nekonala v klubovně, ale na pozvání vedení školy v tělocvičně ZŠ Leoše Janáčka, kde babičkám hrály a zpívaly děti z mateřské školy a soubor Lašánek. Celá akce včetně pohostění a dárků poskytl všem přítomným milé a nezapomenutelné zážitky. Dík patří vedení školy, organizátorům a všem účinkujícím.

Na pozvání jsme navštívili Klub důchodců v Krmelíně, kde 7. října 1999 slavili 30 let založení klubu při pěkném kulturním programu. Z Kozlovic jsme přijali pozvání na papučový bál a pokrmášovou zábavu.

Naše důvěrnice navštívily 27 jubilantů a 28 dlouhodobě nemocných členů, kterým byly předány dárečky v ceně 60 Kč,

a na adventní koncert bylo poukázáno 500 Kč.

Naši důchodci zajišťují v obci ekologický sběr skla, plastů a železného šrotu, který je pro nás stále důležitým faktorem při tvoření obecního rozpočtu a dotací na naši činnost, která značně ovlivňuje možnosti jednotlivých akcí.

Není možné nevzpomenout na generální úklid všech prostor klubu. O dostatek ochotných pracovitých členů není nikdy nouze — i tím dokazují svůj vztah k našemu klubu“.

Svou informaci o celoroční činnosti Klubu důchodců ukončil jeho předseda těmito slovy:

„Závěrem bych chtěl poděkovat všem členům výboru, důvěrníkům, aktivistům i řadovým členům za práci administrativní, organizátorskou, kulturní, brigádnicou a pomocnou, kterou dělají pro náš klub. Děkuji také panu starostovi, paní místostarostce, paní ředitelce ZŠ za dobrou spolupráci a stávajícímu výboru přeji radost z vykonané práce pro spokojenost všech našich členů.“

Poděkování a uznání za obětavou práci pro úspěšnou klubovou činnost patří nejen všem vyjmenovaným, ale především jeho předsedovi, panu Vlastimilu Bůžkovi, který vlastně pokračuje v započaté práci svého otce, prvního předsedy Klubu důchodců na Hukvaldech před dvaceti osmi lety.

Irma Slívová

Informace

ze Zpravodaje NDM Ostrava

Jednou ze zájmových činností Klubu důchodců Hukvaldy jsou návštěvy ostravského divadla, které léta pečlivě organizuje pan Zdeněk Šplíchal. Poslední jeho písemná komunikace s ředitelem Národního divadla moravskoslezského panem Mgr. Luďkem Golatem se objevila jako informace v březnovém Zpravodaji NDM s tímto textem:

„Do NDM napsali členové Klubu důchodců Hukvaldy, aby nám sdělili zprávu, která těší i nás: Za posledních deset let navštívili 19 operních, 23 operetních,

19 činoherních, 8 baletních, 11 muzikálových a 5 koncertních představení Národního divadla moravskoslezského. Vítejte každé potvrzení záměru NDM být divadlem pro všechny generace, divadlem pro ostravské i neostravské diváky“.

Tolik citace informace publikované v březnovém Zpravodaji NDM. Nutno dodat, že tuto přízeň členů Klubu důchodců Hukvaldy ostravskému divadlu ocenil jeho ředitel bezplatnými vstupenkami na jedno představení. Členové KD zaplatili pouze dopravu tohoto zájezdu do divadla. Takže řediteli NDM srdečně děkují.

Za KD Zdeněk Hubeňák

Zimní táboření v tee-pee

Po loňském úspěšném přespání v tee-pee jsme se i letos rozhodli tuto náročnou akci zopakovat. V pátek 17. března byl sraz u Zahradníků. Stáňa zařídil, aby členové oddílu byli uvolněni z posledních vyučovacích hodin ve škole — k blahé radosti všech zúčastněných. V pátek odpoledne jsme se tedy sešli v tomto složení: Stáňa, Lukus, Kid, Ted, Wane, Jack, Chris, Dave, John, bratři Kazíkové. Nejprve bylo třeba postavit tee-pee. Práce to nebyla snadná, ale nakonec jsme ji, až za tmy, zdárně dokončili. Rozdělali jsme uvnitř oheň a pěkně se ohřívali, zatímco nám Anička s Jítkou dělaly perfektní „vaječinu“. Pak jsme si zahráli pár her, zazpívali písničky a spokojeni šli spát.

Druhý den jsme se probudili do sněhobílého rána. Všude byl sníh a zima, ale uvnitř praskalo dřevo, hrál oheň a bylo teplo. Dopoledne jsme jen proleňovali. Oběd pro nás opět připravily Anička a Jitka. Po obědě jsme podnikli procházku zimní krajinou kolem kapličky do Krnálovic a zpět k našemu „domovu“. Během pochodu nebyla nouze o pořádné koulavačky a další zimní radovánky. Vraceli jsme se až za soumraku, trochu zmrzlí a unavení, ale s vidnou pěkně opečených párků k večeři. Pořádně jsme se na-

cpali a pak už jen odpočívali a hráli hry.

V neděli ráno jsme šli na mši do Rychtalic. To už z nás všech byl cítit kouř a pach dřeva. Pan farář nevěděl, jakou akci podnikáme, proto pořad přemýšlel, odkud se bere ta vůně dřeva a uzenin. Po mši jsme začali náš „tábor“ bourat. Při bourání jsme ale ještě stihli postavit maxi sněhuláka (měl více jak 2 m na výšku) a zahrát si pár her. Po obědě jsme pak všechn materiál zavezli na faru a akci zakončili.

Tomáš Písařovic–Křišot

Hedvábí

Máte-li zájem vyrobit si vlastní hedvábný šátek nebo šálu, nabízíme vám tuto možnost ve čtvrtek 11. května 2000 v základní škole.

Bližší informace poskytnete pí Větrilová nebo pí Pavlíková.

Závazné přihlášky i financemi na materiál nejpozději do 3. května 2000.

V tento dne budou upřesněny finanční náklady.

Kateřina Větrilová

Zlatý kapřík

Dne 8. dubna 200 se náš oddíl zúčastnil akce připravované frýdecko-místeckými skauty „Frýdecký kapřík“. Šlo o sportovní plaveckou akci na bazénu.

Naše děti vytvořily družstvo se jménem Kosatky a šly tvrdě po prvním místě. Ovšem soupeři byli velice zdatní a nemilosrdní, v některých soutěžích šlo takřka o život. Kupříkladu lovení puků v třímetrové hloubce bylo velice obtížné. V lovení min (plastové láhve od limonád) byli naši těžce v převaze. Na stupních vítězů byl sladký dort „Zlatý kapřík“.

Stanislav Zahradník

Vítejte mezi nás

Do společenství naší obce jsme přivítali: *Tadeáška Matulu* z Dolního Sklenova, *Patrika Rašíka* z Hukvald, *Janičku Rekovou* z Rychaltic, *Terezku Žiškovou* z Hukvald a *Anetku Kunovou* z Rychaltic.

*Nově narozeným spoluobčánkům přeje-
me, aby vyrůstali obklopeni láskou a péčí
svých rodičů, rodičům pak, aby jejich děti
byly zdravé a spokojené a prosperovaly jim
k radosti.*

Redakce

Víte, že...

Naši jubilanti

V BŘEZNU OSLAVILI:

- 70 let pan *Josef Sasín* z Hukvald,
- 75 let paní *Vlasta Volná* a paní *Miluška Pustějovská*, obě z Hukvald,
- 80 let paní *Antonie Kološová* z Rychaltic a
- 86 let pan *Rudolf Jurečka* z Dolního Sklenova.

V DUBNU SE DOŽILI:

- 70 let paní *Marie Palíková* a paní *Miroslava Majerová*, obě z Dolního Sklenova,
- 75 let paní *Ludmila Hložanková* z Horního Sklenova a pan *Ferdinand Šimoník* z Rychaltic,
- 80 let pan *Alois Smolík* z Rychaltic,
- 83 let pan *Rudolf Majer* z Dolního Sklenova
- 86 let paní *Anežka Šubrtová* z Dolního Sklenova a paní *Anastazie Michnová* z Rychaltic.

*Redakce přeje všem jubilantům prožítí
ještě mnoha dalších let, zdraví a spoko-
jenost v kruhu svých rodin a přátel.*

Hukvaldské kalendárium

Nejdříve bychom s omluvou chtěli doplnit to, co se nedopatřením nedostalo do minulého čísla, kdy jsme připomínali občany, jejichž narození nebo úmrtí připadlo na leden a únor.

6. února 1971 zemřel pan **Jan Jurečka** z Dolního Sklenova, který měl na starosti výstavbu skupinového vodovodu; po jeho dostavění byl vedoucím jeho provozu, několik let měl na starosti výstavbu v obci, rovněž v naší obci provozoval pohřební službu (pohřební vůz tažený koňmi).

20. února 1978 zemřel pan **Alois Daněk** z Hukvald — legionář v I. světové válce.

25. února 1964 zemřel na pan **Vojtěch Červenka**, hostinský na Hukvaldech,

jeho hostinec (nyní restaurace Pod hradem) byl známý a oblíbený pro dobrou kuchyni. Dožil se 72 let.

8. března 1866 zemřel na Hukvaldech **Jiří Janáček** (nar. 4. října 1815 v Albrechticích), otec Leoše Janáčka. Na Hukvaldy přišel jako učitel v roce 1848. Byl činný v obecním zastupitelstvu, v roce 1865 založil Čtenářsko pěvecký kroužek

10. března 1907 se narodila paní **Josefa Sobotíková**, učitelka, dlouholetá knihovnice, zemřela v roce 1997.

11. března 1965 zemřel pan **Jan Hubeňák**, kovář v Dolním Sklenově, narodil se 24. listopadu 1891 jako syn kováře

14. března 1931 zemřela paní **Josefa Dohnalová**, sestra Leoše Janáčka, narodila se 19. 3. 1842. Byla manželkou řídícího učitele Jindřicha Dohnala. Na Hukvaldech prožila celý svůj život.

14. března 1905 se narodil pan **Josef Zátopek**, učitel a ředitel školy v Rychalticích, zemřel 4. února 1988

16. března 1912 se narodila paní **Jarmila Rokosová** z Rychaltic, učitelka hudby, činná v Osvětové besedě, členka ochotnického divadelního souboru v Rychalticích, kronikářka, která zaznamenala léta 1945 — 1955, zemřela 14. 8. 1997.

23. března 1981 zemřel pan **Vojtěch Návrat**, varhaník, muzikant, obecní posed a bubeník. Narodil se 1. března 1906 a po mnoho let bydlel v Dolním Sklenově čp. 33 – jeho chaloupka byla poškozena povodní v roce 1966, krátce nato byla zbourána a čp. přeneseno na stavebně rozdělený vedlejší domek čp. 32 pana Hubeňáka.

23. března 1915 zemřel pan **Antonín Bujnoch** z Rychaltic, kovář.

1. dubna 1969 zemřel pan **Mořic Tusch**, řídící učitel na Hukvaldech, první předseda MNV

3. dubna 1900 se narodil pan **Josef Ondříček**, mlynář v Dolním Sklenově, čestný občan obce Sklenov (1945), zemřel 11. června 1974.

3. dubna 1922 se v rodině řídícího učitele Jindřicha Dohnala narodil pan **Radomil Dohnal**, člen ochotnického divadla a režisér mnoha her, od mládí byl činný i v Sokole, zemřel 30. 8. 1995.

4. dubna 1934 zemřel pan **Vincenc**

Konvička z Rychaltic, první starosta sboru dobrovolných hasičů, člen představenstva obce.

7. dubna 1904 se narodil pan **Alois Čajánek**, stolař v Dolním Sklenově, dlouholetý varhaník v kostele sv. Mikuláše v Rychalticích, zemřel 8. září 1990.

12. dubna 1997 zemřela paní **Jana Gebauerová** z Rychaltic, učitelka, jako kronikářka zapsala události v Rychalticích od roku 1956 do roku 1959.

14. dubna 1952 zemřel pan **Antonín Kubala** z Rychaltic, dlouholetý kostelník v kostele sv. Mikuláše, bylo mu 56 let (narodil se 8. června 1896)

16. dubna 1980 zemřel pan **František Konvička** z Hukvald, kostelník v kostele sv. Maxmiliána

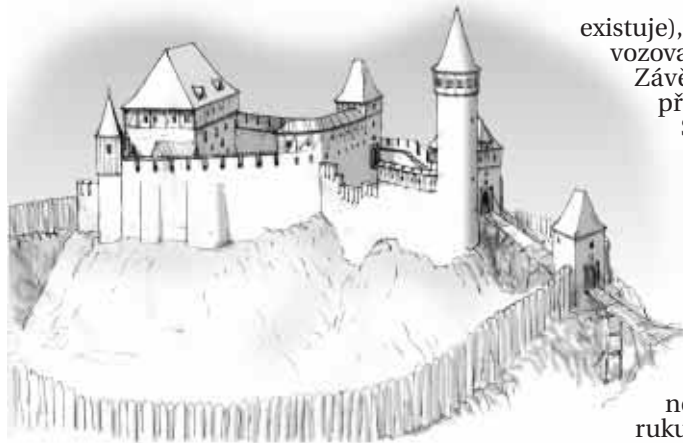
17. dubna 1957 zemřel pan **Ludvík Jung** z Hukvald, sládek v hukvaldském pivovaru, přítel Leoše Janáčka. Byl nejmladším synem Josefa Junga, nájemce hukvaldského pivovaru, zdědil po něm rychaltický dvůr, který vlastnil až do roku 1948, v restituci byl v roce 1996 vrácen jeho potomkům.

19. dubna 1981 zemřel pan **Josef Poloch** z Rychaltic. Byl předsedou Osvětové besedy v Rychalticích, staral se o promítání filmů v Kulturním domě, v cimbálové muzice hrál na basu, v kapele pana Piskoře na harmoniku, narodil se 7. března 1936 v Janovicích u Frýdku–Místku.

Karla Klečková

Výlet na Šostýn

Při zavírání turistické sezóny roku 1999 vedla trasa pochodu přes zříceninu tohoto hradu. Kmitalo tam pár osob s kolečky a lopatami. Slovo dalo slovo a jeden z nich, pan Pavel Šimůnek, zaměstnanec a.s. TATRA Kopřivnice, nám poslal článek pro náš Občasník. Příspěvek redakce obdržela již v prosinci, pro nedostatek místa jsme jej dosud nemohli uveřejnit. Velmi se pisateli omlouváme. Myslíme si však, že jeho uvedení před začátkem letošního budovatelské sezóny na Šostýně bude aktuálnější a možná rozšíří řady nadšených zachránců této památky.

CO SE DĚJE NA ŠOSTÝNĚ

Práce na hradě Šostýn v nedávné historii začaly v roce 1987, kdy byly zbytky Šostýna v dosti špatném stavu. Při výkopových pracích bylo nalezeno velké množství různých předmětů, z nichž mnohé jsou vystaveny v kopřivnickém muzeu Fojtství, a také bylo odhaleno několik základů bývalých zdí. Souběžně s odhalováním nových zdí byly prováděny konzervační práce — zbytky zdí se musely očistit, zaspárovat (mezery mezi kameny vyplnit maltou), případně dozdít vypadlé kameny. Kromě toho se ještě vykopávaly pařezy, přenášelo kamení, nosily trámy, vozil se cement, písek apod. Všechny tyto práce udělala parta nadšenců, která vznikla spontánně před dvanácti lety a jejíž „tvrdé jádro“ pracuje dodnes. Od jara do podzimu skoro každé sobotní dopoledne je možno spatřit na hradě nějakou činnost. Poté, co se po posledních volbách jeden ze „šostýnských“ stal starostou Kopřivnice, odpadla nejistota ohledně proplácení stavebního materiálu. Přesto se žádný stavební „boom“ nekoná. Návštěvník, očekávající velký a zachovalý hrad jako jsou Hukvaldy nebo Helfštýn, musí být notně zklamán. O velikost tady vůbec nejde. Význam této aktivity spočívá v tom, že se objevuje dávno zapomenutý hrad (mnozí Kopřivničané dodnes netuší, že nějaký Šostýn

existuje), a že tuto činnost lze provozovat bez masivních dotací.

Závěrem bych chtěl oslovit případné zájemce. Návštěvu Šostýna lze spojit s příjemnou procházkou po okolí (kopřivnické koupaliště, Janíkovo sedlo, Raškova vyhlídka, jezírko u Šostýna) nebo také s méně příjemným držením krumpáče či lopaty, pokud návštěva přijde za pěkného počasí v sobotu mezi 9 až 12 hodinou a projeví zájem přiložit ruku k dílu.

Naše vize, jak asi hrad mohl vypadat. Obrisy zdí jsou skoro přesné, výška staveb je odhad a tvary střech spolu s cimbuřím jsou pro nás naprosto neznámé veličiny — na obrázku „řádila“ ilustrátora fantazie.

Pavel Šimůnek, Kopřivnice

Pozn. redakce: V příštím čísle přineseme článek o hradě Šostýně

Naše rady

Poradna pro vlastníky lesa č. 11

NEKALÉ PRAKTIKY V LESNICTVÍ

Neustále dochází k politováníhodným skutečnostem při prodeji lesů a dřeva. Jako houby po dešti se v obě navrácení soukromých lesů začali objevovat „podnikatelé“, jejichž cílem bylo a je rabování lesů za účelem maximálního zisku. Zpravidla se nejedná o profesionální lesníky, ale o lidi, kteří nikdy před tím neměli s lesem nic společného a kteří jen využívají důvěry a často neznalosti věcí vlastníků soukromých lesů. V tomto článku bych vám chtěl doporučit několik rad, jak se vyvarovat chyb spojených s prodejem lesa a dřeva, pokud se už k takovému kroku rozhodnete.

1. Při prodeji lesa i s pozemkem jste odpovědní za vše, co se vašeho lesa týká až do doby, kdy je potvrzen vklad vlastnického práva ze smlouvy kupní do katastru nemovitostí. Podepsáním kupní smlouvy odpovědnost za les ještě nepřechází na kupujícího!

2. Při prodeji dřeva na odvozním místě (skládce) inkasovat peníze ještě před odvezením dřeva.

3. Vyžádejte si od kupujícího kubírovací tabulky a dle označených údajů na čelech kmenů (délka, průměr) sami si spočítejte množství prodávané dřevní hmoty, popřípadě o to požádejte známého lesníka. Namátkově si překontrolujte (pásmem a průměrkou) dimenze některých kmenů.

4. Nechejte si poradit od více lidí, neboť argumenty kupujícího jsou většinou jednostranné, hovoříci v jeho prospěch. Nejednejte ukvapeně a vybírejte z více subjektů.

5. Pokud vám kupující nabídne peníze za ještě stojící les a určí přibližně m^3 , za které vám chce předem zaplatit, pak se jedná z jeho strany o spekulaci a můžete si být jisti, že dřevní hmoty je v dané části lesa více.

6. Vždy prodávejte jen přijatou a přesně zkušívanou hmotu. Dle platných tabulek určité množství dřevní hmoty relativně přesně (na setiny). Před samotným prodejem si zjistěte ceny prodávaných sortimentů nezávazně na cenách kupujícího.

7. Nezapomínejte, že jen správně sepsané smlouvy (kupní smlouva, smlouva o dílo) zahrnutí pozdějších dohadů a nejasnostem mezi vámi a druhou stranou.

Odborný lesní hospodář *ing. Tomáš Svoboda*

Kontakt: mobil — 0603 8674 94; úřední hodiny: OÚ Kunčice p. O. — pondělí 15—17 hod. OÚ Palkovice — středa 15—17 hod.

Evropská unie a my

FINANČNÍ POMOC EU NAŠÍ REPUBLICE

Jedním z principů spojené Evropy je umožnit všem obyvatelům, firmám i dalším subjektům podílet se na pozitivě, kterých bylo v EU dosaženo. Projevem této zásady je i snaha o snižování rozdílů v hospodářské úrovni regionů a členských států. Evropská unie věnuje obrovské prostředky na postupné vyrovnání ekonomické úrovně zemí

a rozvoj regionů EU. Tato snaha slouží k posílení hospodářské a sociální soudržnosti Unie. Respektuje však, že historická, geografická a kulturní mnohotvárnost zemí a regionů musí zůstat zachována.

V letech 1990—1999 EU finančně podporovala rozvoj zemí střední a východní Evropy formou programu PHARE. Z této pomoci byla hrazena část nákladů na přípravu kandidátských zemí na vstup do EU. V ČR byla pomoc zaměřena především na programy přeshraniční spolupráce, na rozvoj malých a středních podniků, exportu, na vybrané regionální aktivity, přímé zahraniční investice, rozvoj lidských zdrojů a sociální sektor. Finanční objem této pomoci činil za období 1993—1999 14 miliard 763 miliónů Kč.

Od roku 2000, tedy v předvstupním období, budou kandidátské země (včetně ČR) čerpat pomoc ze tří programů:

- PHARE II (pokračování PHARE),
- ISPA (pro životní prostředí a dopravu),
- SAPARD (pro zemědělství a rozvoj venkova).

Z těchto zdrojů by mohla ČR získat v období 2000—2002 finanční pomoc ve výši 13,4 miliard Kč, samozřejmě s povinností podílet se na financování projektů dalšími 6,1 miliard Kč.

V okamžiku vstupu do EU bude mít ČR přístup k čerpání peněz ze strukturálních fondů (slouží ke sblížení ekonomických a sociálních podmínek členských států a snižování rozvojových rozdílů mezi regiony) a kohezního fondu (financuje projekty v oblasti životního prostředí a dopravy). Očekává se, že by tak ČR v letech 2003—2006 mohla získat až 175 miliard Kč. Spolu s částkou 94 miliard Kč, která představuje povinnou finanční spoluúcast z naší strany, by tedy do rozvoje našeho státu v tomto období bylo investováno téměř 270 miliard Kč.

Podmínkou přijetí těchto dotací je však jasný legislativní rámec regionální politiky našeho státu, zpracování rozvojových dokumentů ČR i jednotlivých regionů a vytvoření organizační struktury pro realizaci jednotlivých programů a profesní přípravu pracovníků. To vše je z velké části před námi. Přesto ti, kteří mají zájem o bližší informace, by se již dnes měli obracet na územní odbory ministerstva zemědělství (program SAPARD) na Ministerstvo pro

místní rozvoj (SAPARD, ISPA, PHARE), případně na regionální rozvojové agentury, protože příprava projektů bude náročná časově i odborně.

OBČANSKÁ PRÁVA OBYVATEL ČLENSKÝCH ZEMÍ EU

Od druhé poloviny 80. let byla v souvislosti se silící integrací členských zemí formulována práva občanů EU, která přesahovala základní lidská práva a svobody dané Evropskou úmluvou o lidských právech, jejíž plné respektování je podmínkou členství každého státu. Každý občan EU je především občanem národního státu. Občanství EU státní občanství nenahrazuje, ale přidává práva nová a garantuje větší rozsah svobod:

— svoboda všech občanů EU usazovat se na území EU na přechodnou dobu i trvale. Právo se týká celého sociálního spektra občanů Unie — podnikatelů, zaměstnanců, studentů, důchodců a dokonce i nezaměstnaných. Toto právo se rovněž týká jejich nejbližších příbuzných, pokud jsou občany EU. V souvislosti se změnou pobytu mají občané právo přestěhovat věci ve svém vlastnictví bez celních kontrol a asistence daňových úřadů. Pokud občan EU cestuje po území EU jako turista a jeho pobyt v jiném státě nebude delší než tři měsíce, musí mu být umožněn vstup i pobyt v členské zemi téměř bez formalit;

— svoboda podnikat ve všech státech naplňuje základní princip, na kterém je podnikání v EU založeno, tedy svoboda pohybu služeb a svoboda služby poskytovat. Podnikatel z jiného členského státu nesmí být diskriminován ve vztahu k „domácím“ podnikatelům;

— právo na rovný přístup k pracovním příležitostem. Občané kteréhokoliv státu EU se mohou účastnit konkurzních řízení na území jiného členského státu. S výjimkou armády, policie, soudnictví, daňové správy a diplomacie jsou ostatní odvětví otevřena všem a při výběrovém řízení musí mít zaručené stejné podmínky. Toto ustanovení se týká rovněž nezaměstnaných. Ti mohou po potřebnou dobu (v jednotlivých

zemích je stanovena rozdílně) usilovat o zaměstnání v kterémkoliv státu Unie. Pracovní podmínky zaměstnanců a jejich sociální práva v dané zemi musí být stejná bez ohledu na to, z které členské země pocházejí;

— svoboda studovat a připravovat se na budoucí povolání ve všech státech EU. Podmínkou je přijetí příslušnou vzdělávací institucí, která nesmí upřednostňovat uchazeče ze země své působnosti. Je rovněž propagován systém vzájemného uznávání diplomů, zkoušek apod.;

— sociální práva všech občanů EU;

— rovnost postavení mužů a žen v práci a životě;

— ochrana dat občanů a zaměstnanců;

— právo církví a náboženských skupin působit na území EU, pokud nenarušují vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek;

— právo volit ve volbách do Evropského parlamentu a ve volbách do místních zastupitelstev bez ohledu na to, zda žijí v zemi svého původu nebo v jiné členské zemi. Občan pocházející z jiné země Unie může tedy volit v místě svého pobytu místní zastupitelstvo, aby měl vliv na dění v místě svého bydliště;

— právo na volný přístup ke všem dokumentům Unie a členských států.

Další informace je možno získat z publikací distribuovaných Ministerstvem zahraničních věcí ČR, P.O. Box 38, 225 38 Praha 10
Ing. Josef Jalůvka, poslanec PS P ČR

Pozn. redakce: další informace o EU přineseme v dalších číslech.

Nepřehledněte

Vážení čtenáři.

Uzávěrka příštího čísla Hukvaldského občasníku bude 20. června 2000. Do té doby nám, prosím, zasílejte své příspěvky. Můžete je předat kterékoli člence redakční rady. Velmi bychom uvítali, kdyby ty příspěvky, u nichž je to možné, jste nám předávali průběžně. Děkujeme a těšíme na Vaši spolupráci.

Redakční rada